

Mērsraga novada attīstības programma 2019. – 2025.gadam

1.DAĻA – PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS UN SVID ANALĪZE

2019.gads

Saturs

I. Izmantotie saīsinājumi un termini	4
1. Saīsinājumi	4
2. Termins	5
II. Ievads	7
Attīstības programmas izstrādes pamatojums	7
Attīstības programmas struktūra	7
Attīstības programmas izstrādes process	Error! Bookmark not defined.
III. Mērsraga novada pašreizējās situācijas un SVID analīze	9
1. Kopsavilkums	9
Fiziogēogrāfiskais raksturojums un dabas resursi	9
Iedzīvotāji	9
Nodarbinātība un darba samaksa	9
Uzņēmējdarbība	9
Infrastruktūras raksturojums	9
Vides stāvoklis	10
Izglītība	10
Veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi	10
Kultūra un sports	10
Tūrisms	11
Publiskā pārvalde	11
2. Fiziogēogrāfiskais raksturojums	12
2.1. Ģeogrāfiskais novietojums un platība	12
2.2. Ģeomorfoloģija un ainavas	13
2.4. Klimatiskie apstākļi	13
2.5. Dabas resursi	13
Derīgie izrakteņi	13
Jūra	13
Iekšzemes ūdeņi un purvi	13
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	14
Meži	14
3. Iedzīvotāji	15
3.1. Skaitis un apdzīvotības blīvums	15
Skaita izmaiņas	15
Iedzīvotāju vecuma struktūra	17
Iedzīvotāju nacionālais sastāvs	19
3.2. Nodarbinātība un bezdarbs	20
Darba samaksa	21
4. Uzņēmējdarbība	23
5. Infrastruktūras raksturojums	26
5.1. Transporta un satiksmes infrastruktūra	26
Valsts autoceļi	26
Pašvaldības autoceļi un ielas	27
Ceļu satiksmes drošība	27
Mērsraga osta	28
Sabiedriskais autotransports	29
5.2. Telekomunikācijas	30
5.3. Ūdensapgāde un kanalizācija	30
Ūdensapgāde	30
Kanalizācija	30
5.4. Atkritumu apsaimniekošana	30
5.5. Civilā aizsardzība	31
5.6. Nekustamais īpašums un būvniecība	31
Zemes lietošanas veidi	31
Pašvaldības īpašumā esošās būves	32

5.7. Kapsētas	32
5.8. Citi pakalpojumi	32
6. Vides stāvoklis	33
6.1. Ūdens kvalitāte jūrā, ezeros un upēs	33
6.2. Gaisa, trokšņu un grunts piesārņojums	33
6.3. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, pieminekļi un piekrastes aizsargjosla	33
Dabas parks „Engures ezers”	34
Aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste”	34
Piekrastes aizsargjosla	34
Dabas un kultūras pieminekļi	34
7. Izglītība, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	36
7.1. Izglītība	36
Pirmsskolas izglītības iestāde “Dārta”	37
Mērsraga vidusskola	38
Mērsraga Mūzikas un mākslas skola	39
7.2. Veselības aprūpe	39
7.3. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi	40
Sociālais dienests	40
Bāriņtiesa	41
Dzimtsarakstu nodaļa	41
8. Kultūra, sports, tūrisms un aktīvā atpūta	42
8.1. Kultūras pasākumu norises vietas	42
Tautas nams un Saieta nams	42
Bibliotēka	43
Muzejs	43
8.2. Sporta un brīvā laika aktivitātes	44
8.3. Aktīvā atpūta un tūrisms	44
9. Publiskā pārvalde	47
9.1. Novada pašvaldības struktūra un funkcijas	47
9.2. Drošība	47
9.3. Mērsraga novada pašvaldības budžets	48
Budžeta ieņēmumi	49
Budžeta izdevumi	49
Budžeta saistības	50
9.4. Atbalstītie investīciju projekti	51
9.5. Dialogs ar sabiedrību	51
9.6. Biedrības un nodibinājumi	51
SVID analīze	52

I. Izmantotie saīsinājumi un termini

1. Saīsinājumi

A/S	akciju sabiedrība
°C	Celsija grādi
CSP	LR Centrālā statistikas pārvalde
dnn	diennakts
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības Fonds lauku attīstībai
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiropas Savienības valūta: eiro
g.	gads
gk.	galvenokārt
gs.	gadsimts
ha	hektārs
km	kilometrs
km²	kvadrātkilometrs
LR	Latvijas Republika
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
m	metrs
m²	kvadrātmeters
m³	kubikmetrs
m.g.	mācību gads
MK	Ministru kabinets
Nr.	numurs
PII	pirmsskolas izglītības iestāde(-s)
SAM	specifiskais atbalsta mērķis
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Sk.	skatīt
SVID	analīzes matrica (stiprās, vājās puses, iespējas, draudi)
t	tonna
t.sk.	tajā skaitā
u.c.	un citi
u.tml.	un tamlīdzīgi

2. Terminu

Attīstības plānošana	Principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde ar nolūku īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību.
Attīstības programma	Vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteiktas attiecīgās pašvaldības attīstības prioritātes.
Bezdarba līmenis	Nodarbinātības valsts dienestā reģistrēto un bezdarbnieku statusu ieguvušo īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, parasti tiek atainots procentos.
Bezdarbnieks	Darba spējīgs, nestrādājošs Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis, vai ārvalstnieks (bezvalstnieks), kurš saņēmis pastāvīgas uzturēšanās atļauju, ir darbaspējas vecumā, kurš neveic uzņēmējdarbību, meklē darbu un ir reģistrēts Nodarbinātības valsts dienestā pēc pamata dzīvesvietas un vismaz reizi mēnesī apmeklē šo dienestu.
Dabas resursi	Dabas daļas, to skaitā zeme, augsne, zemes dzīles, gaiss, ūdens, flora un fauna, kurām ir ekonomiska, sociāla vai kultūras vērtība.
Darbaspējas vecums	Iedzīvotāju vecums no 15 līdz 64 gadiem.
Demogrāfiskā slodze	Demogrāfiskā slodze ir darbaspējas vecumu nenasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbaspējas vecumā. Demogrāfiskās slodzes līmenis tiek izteikts procentos vai uz 1 000 iedzīvotājiem.
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Starpība starp noteiktā laika periodā dzimušo un mirušo skaitu. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir pozitīvs, ja dzimušo skaits pārsniedz mirušo skaitu, un negatīvs, ja mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu.
Infrastruktūra	Tautsaimniecības teritoriālās struktūras sastāvdaļa, kuru veido transporta, sakaru, enerģētikas, ūdenssaimniecības un citu tīklu un objektu sistēmas, kā arī mājokļi un izglītības, veselības aizsardzības, kultūras, sporta un citi iedzīvotāju aprūpes objekti un to izkārtojums kādā teritorijā.
Investīciju plāns	Attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz trīs gadiem, kuru apstiprina pašvaldība.
Natura 2000 teritorijas	Eiropas Savienības dabas daudzveidības saglabāšanai izveidoto aizsargājamo teritoriju tīkls.
Piesārņojums	Tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, tai skaitā ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu.
Piesārņota vieta	Augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kas satur piesārņojošas vielas.
Potenciāli piesārņota vieta	Augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas.
Plānošanas reģions	Latvijas teritoriāla vienība, kuru, savstarpēji vienojoties, izveido vietējās pašvaldības reģionālās attīstības plānošanai, koordinācijai un pašvaldību sadarbības nodrošināšanai.
Projekts	Pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiāliem, materiāliem un cilvēku resursiem.
Prioritāte	Teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.
Privātais sektors	Uzņēmēj sabiedrības ar valsts kapitāla daļu līdz 50%, visu veidu uzņēmēj sabiedrības bez valsts kapitāla daļas, individuālie uzņēmumi, zemnieku saimniecības, piemājas un personīgās palīgsaimniecības, individuālajā darbā nodarbinātie.
Publiskā pārvalde	Valsts, reģionālā un vietējā pārvaldes līmeņu institūciju kopums.
Sabiedriskais sektors	Valsts un pašvaldību iestādes un komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk; sabiedriskās organizācijas.

Rīcības plāns	Attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai.
Stacionārais gaisa piesārņojuma avots	Gaisa piesārņojuma avots, kas nepārvietojas, t.sk., katlu mājas, ražotnes.
Stratēģija	Darbības principu, arī darbību kopums kāda, parasti ļoti nozīmīga, mērķa sasniegšanai.
Tālākizglītība	Izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana pēc formālās izglītības ieguves un darba gaitu uzsākšanas.
Transferts	Normatīvajos aktos paredzēts īpaši iezīmētu budžeta līdzekļu pārskaitījums.
Vīzija	Lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas uzstāda ideālu uz ko tiekties.

II. Ievads

Mērsraga novada attīstības programma 2019. – 2025.gadam (turpmāk tekstā – attīstības programma) ir izstrādāta saskaņā ar Mērsraga novada pašvaldības 2018.gada 18.decembra sēdes lēmumu “Par Mērsraga novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam izstrādes uzsākšanu”.

Mērsraga novada attīstības programmas izstrāde veikta, balstoties uz LR normatīvajiem aktiem, kā arī šādiem nacionāla līmeņa, Kurzemes plānošanas reģiona un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem:

- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam;
- Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu;
- Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.-2020.gadam;
- Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam.

Tika izvērtēti arī kaimiņu novadu attīstības plānošanas dokumenti. Visās kaimiņu pašvaldībās spēkā esošo attīstības programmu darbības periods ir beidzies vai tuvojas noslēgumam un vairākās no šīm pašvaldībām ir uzsākta jaunu programmu izstrāde:

- Engures novada attīstības programma 2019.-2025.gadam (gala redakcija);
- Rojas novada attīstības programma (2015. – 2021.);
- Talsu novada attīstības programma 2014.-2020.gadam;
- Tukuma novada attīstības programma 2015.-2021.gadam.

Mērsraga novada attīstības programmā iekļautās aktivitātes ir lokāla rakstura un atbilst nacionāla un reģionāla mēroga prioritātēm. Līdz ar to attīstības programma iekļaujas augstāka līmeņa plānošanas dokumentu kontekstā un nerada negatīvu ietekmi uz kaimiņu pašvaldībās notiekošajām un plānotajām aktivitātēm.

Attīstības programmas izstrādei izmantoti LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2019.gada 7.janvāra “Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Attīstības programmas izstrādes pamatojums

Attīstības programma ir nepieciešama, lai:

- Apzinātu un novērtētu novada rīcībā esošos resursus un piedāvātu skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai.
- Noteiktu novada attīstības prioritātes.
- Mērķtiecīgi plānotu rīcības un investīcijas un kalpotu par pamatu Mērsraga novada pašvaldības budžeta plānošanai.
- Sekmētu investīciju piesaisti novadam.
- Nodrošinātu ilgtspējīgu novada attīstību.
- Veidotu sadarbību ar sociālajiem partneriem un citām pašvaldībām.
- Sekmētu Mērsraga novada atpazīstamību.

Attīstības programmas struktūra

Mērsraga novada attīstības programma ir izstrādāta, izmantojot **integrētu** pieeju: ievērojot telpisko, tematisko un laika dimensiju. Attīstības programma sastāv no divām daļām un pielikumiem:

- **1.daļa – Pašreizējās situācijas un SVID analīze:**
 - Pašreizējās situācijas analīze: Mērsraga novadā esošie resursi, novada un apkārtējās teritorijas attīstības tendenču raksturojums un analīze.
 - SVID analīze: novada stiprās un vājās puses, iespējas un draudi.
- **2.daļa – Stratēģiskā daļa un rīcības plāns:**
 - Stratēģisko mērķu, prioritāšu un rīcības virzienu struktūra.

- Rīcības plāns (t.sk. investīciju plāns).
 - Attīstības programmas īstenošanas uzraudzība.
 - Pārskats par sabiedrības līdzdalību un iesaisti attīstības programmas izstrādē.
 - Analīze par rīcības plāna atbilstību novada finansiālajām iespējām.
- Ar zaļu krāsu ir atzīmēti tie aspekti, kurus pašvaldība vai tās sadarbības partneri var uzlabot, t.sk. plānojot konkrētas rīcības.

Attīstības programmu izstrādātājs: SIA "Emerging Solutions".

III. Mērsraga novada pašreizējās situācijas un SVID analīze

1. Kopsavilkums

Fizioģeogrāfiskais raksturojums un dabas resursi

- Mērsraga novads atrodas Rīgas jūras līča rietumu krastā, Kurzemes plānošanas reģionā;
- Novada platība ir 10 943,6 ha.
- Novadā ir četri ciemi: Mērsrags (1 406 iedzīvotāji), Upesgrīva (94), Ķipati (43) un Alksnāji (20).
- Mērsraga novadu raksturo pievilcīga piejūras ainava, t.sk. Mērsraga rags, pludmale, Engures ezera ainava. Jūras krasta garums novadā ir ap 15 km.
- Engures ezeru un jūru savieno Mērsraga kanāls, kura ieteka jūrā kalpo kā akvatorija Mērsraga ostai.
- Vairāk, nekā pusi no novada platības (62,2%) klāj meži, kamēr lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem tikai 7,3%.

Iedzīvotāji

- 2018.gada 1.janvārī novadā dzīvoja 1 478 iedzīvotāji.
- Izteikti lielākā apdzīvotā vieta ir Mērsrags, kurā iedzīvotāju ir aptuveni 15 reizes vairāk, nekā nākamajā lielākajā ciemā – Upesgrīvā.
- Mērsraga novada teritorijā iedzīvotāju skaits no 1990.gada līdz 2018.gadam ir samazinājies par 27,8%, līdzīgi kā valstī kopumā (par 27,5%).
- Dabiskā pieauguma rādītāji ir negatīvi, kā arī sliktāki nekā kaimiņu pašvaldībās un valstī kopumā.
- Migrācijas saldo ir negatīvs – novadu pamet vairāk iedzīvotāju, nekā uz to pārceļas.
- Iedzīvotāju vecuma struktūra ir nākotnei nelabvēlīga: iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam ir zemāks nekā vidēji valstī, bet virs darbības vecuma – augstāks nekā vidēji valstī.

Nodarbinātība un darba samaksa

- Bezdarba līmenis novadā ir samērā augsts: 8,5%, lielākais skaits bezdarbnieku ir pirmspensijas vecumā.
- Vidējā darba samaksa 2017.gadā bija EUR 806, kas ir līdzīga darba samaksai kaimiņu pašvaldībās, taču zemāka, nekā vidēji valstī.

Uzņēmējdarbība

- 2017.gadā Mērsraga novadā uz 1 000 iedzīvotājiem bija 54 uzņēmumi – mazāk, nekā vidēji Latvijā (90 uzņēmumi) un apkārtējos novados.
- Novada uzņēmējdarbībā dominē uzņēmumi, kas nodarbojas ar kravu pārvadājumiem, kas saistāms ar Mērsraga ostas darbību, kā arī vietējie pakalpojumu sniedzēji.
- Trīs lielākie novada uzņēmumi (pēc apgrozījuma) 2018.gadā bija SIA "Latto" (kravu pārvadājumi pa autoceļiem), SIA "Andela" (kravu pārvadājumi pa autoceļiem) un SIA "SA pro serviss" (vispārēja ēku tīrīšana).

Infrastrukturā raksturojums

- Novadu šķērso autoceļš P131, ziemeļu daļu skar autoceļš P127. Novadu šķērso arī vietējas nozīmes autoceļš V1401 (grantēts).
- Pašvaldības pārziņā ir astoņi ceļi 7,21 km kopgarumā. Ar grants segumu ir 3,49 km no šiem ceļiem, savukārt atlikušie 3,72 km ir neizbūvēti.
- Pašvaldības pārziņā ir 24 ielas, kuru kopgarums ir 16,76 km. Asfalts sedz ielas 8,10 km garumā.
- Novadā esošās ielu apgaismojuma sistēmas un ietves ir novecojušas, vietām to trūkst.
- Novadā izteikti trūkst autostāvvietu pie jūras.

- Novadā trūkst veloceļu.
- Novadā atrodas Mērsraga osta, kas mērķtiecīgi attīstās par reģionālas nozīmes kravu pārvadājumu centru.
- Plašāku ostas darbību ierobežo nepietiekama ostas sauszemes daļas un pietātņu infrastruktūra, velkoņu un gruntssūcēju trūkums.
- Ostas teritorija ir neliela un, plānojot tās attīstību, šajā nelielajā teritorijā ir jānodrošina pēc iespējas racionāla augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbības attīstība.
- Novadā ir labi attīstīti sabiedriskā transporta pakalpojumi, kas, piemēram, ļauj ikdienā nokļūt arī uz darbu vai mācībām Rīgā.
- Centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma ir izveidota Mērsraga ciemā, kamēr Upesgrīvā un citur tiek izmantoti vietēji risinājumi.
- Gan ūdensapgādes, gan kanalizācijas sistēmas neaptver visu Mērsraga ciemu.
- Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Mērsragā nodrošina tikai vāju attīrīšanas pakāpi.
- Novada pašvaldībai pieder mazāk nekā 0,5% no novada platības – 27,6 ha.

Vides stāvoklis

- Novadā atrodas viena oficiālā peldvieta – Mērsraga pludmale, kurā ūdens kvalitāte pārsvarā ir izcila.
- Mērsraga novadā atrodas daļa no divām *Natura 2000* (Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas) teritorijām: daļa no dabas parka “Engures ezers”, savukārt novadam piegulošajā jūras teritorijā atrodas aizsargājamā jūras teritorija “Rīgas jūras līča rietumu piekraste”. Bez tam novadā atrodas arī mikroliegumi, aizsargājamie biotopi un dižkoki, kā arī piekrastes aizsargjosla. Šajās teritorijās ir noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi.

Izglītība

- Mērsraga novadā ir pieejami pirmsskolas (Mērsraga PII “Dārta”, 2018./2019.m.g. 60 izglītojamie), pamatizglītības un vidējās izglītības (Mērsraga vidusskola, 180 izglītojamie), kā arī mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes izglītības (Mērsraga Mūzikas un mākslas skola, 55 izglītojamie) pakalpojumi.
- Mērsraga vidusskolā pieejami arī speciālās pamatizglītības pakalpojumi.
- Mērsraga vidusskolas vidējās izglītības klasēs esošo audzēkņu skaits ir neliels – tas svārstās no 28 līdz 37.
- Novada izglītības iestādēs mācās vairāk izglītojamo no citām pašvaldībām, nekā Mērsraga novada izglītojamie mācījās citās pašvaldībās.
- Izglītības iestāžu tehniskais stāvoklis ir labs vai apmierinošs, augstākas izglītības kvalitātes nodrošināšanai ir nepieciešami gan cilvēkresursi, gan ieguldījumi infrastruktūrā.

Veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi

- Mērsraga novadā primāro veselības aprūpi nodrošina divas ģimenes ārstu prakses un viena zobārstniecības ārstu prakse, sekundārā un terciārā aprūpe ir pieejama ārpus novada.
- Sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību novadā sniedz Mērsraga novada pašvaldības iestāde – Sociālais dienests, kurā strādā četri darbinieki, t.sk. divi sociālā darba speciālisti.
- Novadā trūkst mobilās brigādes, kā arī trūkst sociālo mājokļu.

Kultūra un sports

- Mērsraga novadā darbojas trīs pašvaldības finansētas kultūras iestādes: Mērsraga tautas nams, Mērsraga bibliotēka un Upesgrīvas Saieta nams.
- Novada amatiermākslas kolektīvos 2018.gadā iesaistījās 108 cilvēki (7,3% no novada iedzīvotājiem).
- Kultūras iestāžu tehniskais stāvoklis ir labs vai apmierinošs, tomēr nepieciešami turpmāki ieguldījumi, lai nodrošinātu lielāku sniegto pakalpojumu daudzveidību, t.sk. Mērsraga tautas nama skatuves rekonstrukcija.
- Novadā darbojas privāts muzejs, kurš nav akreditēts.

- Iekštelpu sporta infrastruktūra novadā ir labā tehniskajā stāvoklī, toties āra sporta laukumi un stadions ir sliktā tehniskajā stāvoklī.

Tūrisms

- Novadā darbojas Mērsraga Informācijas centrs.
- Novadā atrodas saistoši dabas tūrisma piesaistes objekti, t.sk. pludmale, Mērsraga akmeņainais zemesrags.
- Naktsmītnu un gultas vietu skaits novadā pieaug, tomēr starptautiskajos tūrisma informācijas resursos informācija par novada naktsmītnēm ir pieejama tikai daļēji.
- Satiksmes infrastruktūra pie Mērsraga zemesrags nav piemērota intensīvai autosatiksmei, kas peldsezonas laikā būtiski palielina slodzi uz vidi un apgrūtina piekļuvi.

Publiskā pārvalde

- Mērsraga novads tika izveidots 2011.gadā, izstājoties no 2008.gadā izveidotā Rojas novada.
- Novada administratīvais centrs atrodas Mērsraga ciemā.
- Pašreizējais novada domes sastāvs ir ievēlēts 2017.gada pašvaldību vēlēšanās un sastāv no 9 deputātiem.
- Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, novada dome ir izveidojusi trīs komitejas, kā arī 12 komisijas, pēdējās iesaistot ne tikai deputātus bet arī citus novada iedzīvotājus.
- Pašvaldības struktūra ietver administrāciju un 11 struktūrvienības.
- Pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja trīs kapitālsabiedrībās un dalībnieks piecās biedrībās (nodibinājumos).
- Sabiedriskās kārtības nodrošināšanai un iedzīvotāju drošībai izveidota Mērsraga novada pašvaldības policija.
- Mērsraga novada budžeta ieņēmumi 2018.gadā bija EUR 1,91 miljoni, bet izdevumi – EUR 2,43 miljoni. Budžeta ieņēmumi pakāpeniski pieaug.
- Galvenais ieņēmumu avots ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis (43 – 51% no visiem ieņēmumiem).
- Valsts un citu pašvaldību budžeta transferti veido ap 32 – 44% no pašvaldības ieņēmumiem un to īpatsvars pakāpeniski pieaug.
- Lielākā izdevumu pozīcija ir izdevumi izglītībai (33 – 53% no visiem izdevumiem), kā arī valdības dienesti (10 – 13%).
- Ilgtermiņa saistību apjoms būtiski nemainās.
- Mērsraga novadā darbojas 14 biedrības, divas draudzes un viens nodibinājums.

2. Fizioģeogrāfiskais raksturojums

2.1. Ģeogrāfiskais novietojums un platība

- Novads pašreizējās teritoriālās robežās ir izveidots 2011.gadā.
- Novads atrodas Latvijas centrālajā - rietumu daļā, Kurzemes kultūrvēsturiskajā reģionā un Kurzemes plānošanas reģionā, Rīgas jūras līča rietumu krastā.
- Novads robežojas ar Engures, Rojas, Talsu un Tukuma novadiem (sk. 2.1. – 1.attēlu).

2.1. – 1.attēls. Mērsraga novads un kaimiņu pašvaldības

Karte: Emerging Solutions

- Mērsraga novada platība¹ ir 10 943,6 ha un tas neiedalās mazākās teritoriālajās vienībās.

¹ Valsts zemes dienests, 2019.gada 8.janvāris.

- Administratīvais centrs – Mērsraga ciems.
- Novadā atrodas četri ciemi: Mērsrags, Upesgrīva, Ķipati un Alksnāji.
- Novada tiešā tuvumā neatrodas nozīmīgas pilsētas.
- Attālumus no Mērsraga centra pa autoceļiem:
 - Līdz Rīgas centram – 94 km (cauri Jūrmalas pilsētai);
 - Līdz Talsiem – 45 km;
 - Līdz Tukumam – 45 km.

2.2. Ģeomorfoloģija un ainavas

- Novads atrodas Piejūras zemienē.
- Mērsraga novadu raksturo pārsvarā maz pārveidota, vizuāli pievilcīga dabiskā ainava, kurā dominē:
 - Piejūras ainava. Novadā ir Latvijai tradicionālās smilšainās pludmales, taču šeit atrodas arī akmeņainas pludmales un piejūras pļavas, kuras citās Latvijas pludmalēs sastopamas retāk;
 - Engures ezera ainava, ko veido Latvijā lielākais piejūras ezers ar tam raksturīgajiem niedrājiem, salām, piekrastes mitrājiem;
 - Mežu ainava, t.sk. bioloģiski vērtīgas mežainas piekrastes kāpas un sens mežu masīvs dienvidrietumos no Mērsraga ciema;
 - Izcila ainavas vērtība ir Mērsraga rags – otrs izteiktākais zemes rags Latvijā pēc Kolkas raga, tomēr nelielajā novadā netrūkst arī citu ainavisku vietu, t.sk. gar Mērsraga kanālu, pie Engures ezera.
- Novadā ir arī cilvēka radītas ainavas: lauksaimniecības zemju ainavas, kā arī urbanizētas (gk. Mērsraga ciemā) un industriālas (Mērsraga osta) teritorijas.

2.4. Klimatiskie apstākļi

- Novads atrodas Piejūras klimatiskajā rajonā, ko raksturo salīdzinoši maigāks, sausāks klimats.
- Gada vidējā temperatūra novadā ir +5,7 – +6,3°C, janvārī – -4 – -4,6°C, jūlijā +16,5 – +16,7°C. Latvijā gada vidējā temperatūra ir +6,1°C, janvārī -4,8°C, jūlijā +16,7°C.
- Nokrišņu daudzums ir ap 600 mm. Latvijā vidējais nokrišņu daudzums ir 600 – 700 mm.
- Bezsala periods ilgst 143 – 160 dienas.
- Jūras ūdens temperatūra svārstās no -0,3°C ziemā līdz +24,6°C vasarā.

2.5. Dabas resursi

Derīgie izrakteņi

- Novadā neatrodas valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes. Novada teritorijā atrodas daļa no Engures ezera sapropela iegulām, taču tās netiek izmantotas.

Jūra

- Jūras krasta garums novadā ir aptuveni 15 kilometri, kas sastāda ap 3% no visa Latvijas jūras piekrastes garuma.
- Jūras krasts, vietām, jo īpaši pie Upesgrīvas pakāpeniski tiek izskalots un krasta erozijas ātrums pieaug.
- Vējuzplūde var radīt īslaicīgu jūras līmeņa celšanos, applūdinot piekrastes pļavas pie Mērsraga, tomēr novadā nav novērota tāda vējuzplūde, kas apdraudētu dzīvojamās un industriālās teritorijas.

Iekšzemes ūdeņi un purvi

- 21% no novada teritorijas atrodas zem ūdens objektiem, gk. Engures ezera – Latvijā lielākā piejūras ezera. Novada teritorijā atrodas vairāk nekā puse no Engures ezera platības. Engures ezers ir aizaugošs un tā seklākās daļas pakāpeniski pārvēršas par zemajiem purviem, samazinot ezera platību. Engures

ezerā ir augsts ligzdojošo un caurceļojošo putnu skaits kā arī citas nozīmīgas dabas vērtības un kopš 1957.gada šeit izveidota dabas aizsardzības teritorija.

- Kopš 1842.gada Engures ezeru un jūru savieno Mērsraga kanāls, pie kura ietekas jūrā izveidota Mērsraga osta.
- Novada teritorijā atrodas arī Grīvas upes lejtece un ieteka jūrā, ap kuru izveidojies Upesgrīvas ciems.
- Purvi aizņem 3,6% (396 ha) no novada teritorijas.

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme

- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem 798 ha – 7,3% no novada platības.²
- Pēc lietošanas veida, lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība ir šāda:
 - Ganības – 508 ha;
 - Aramzeme – 189 ha;
 - Pļavas – 77 ha;
 - Augļu dārzi – 24 ha.
- Uz 2018.gada 1.janvāri fizisko personu īpašumā ir 552 ha jeb 69,2% lauksaimniecībā izmantojamās zemes.
- Novadā atrodas 986 ha neapstrādātas lauksaimniecībā izmantojamās zemes (9% no novada platības).³ Iespējams, šīs zemes platības drīzumā var pārtapt par mežu zemēm.

Meži

- Meži (pēc zemju lietošanas veida) aizņem 6 882 ha, kas ir 62,2% no novada teritorijas, vēl 38 ha aizņem krūmāji.
- Meži atrodas Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecības Talsu biroja uzraugāmajā teritorijā.
- Lielākais mežu īpašnieks ir valsts (A/S "Latvijas valsts meži"), kuras īpašumā ir 4 654,6 ha (68,2% no novada mežiem). Fizisko personu īpašumā ir 1 516,1 ha (22,2%) un juridisko personu īpašumā – 615,1 ha (9%). Pašvaldības īpašumā ir tikai 11,4 ha meža (0,17% no visiem novada mežiem).

² Valsts zemes dienests, 2018.gada 1.janvāris.

³ Lauku Atbalsta Dienests, 2016.gads (raim.gov.lv)

3. Iedzīvotāji

3.1. Skaits un apdzīvotības blīvums

- 2018.gada 1.janvārī Mērsraga novadā dzīvoja 1 478 iedzīvotāji (sk. 3.1. – 1.tabulu).

3.1. – 1.tabula. Iedzīvotāju skaits, platība un iedzīvotāju blīvums Mērsraga novadā, kaimiņu pašvaldībās, Kurzemē un Latvijā kopumā (01.01.2018.)

Teritorija	Iedzīvotāju skaits	Platība (km ²)	Iedzīvotāju blīvums (iedzīvotāji uz 1 km ²)
Mērsraga novads	1 478	109	13,6
Tukuma novads	27 901	1 194	23,4
Engures novads	7 080	396	18
Rojas novads	3 527	200,5	17,6
Talsu novads	28 071	1 763	16
Latvija	1 934 379	64 573	30

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Izteikti lielākā apdzīvotā vieta Mērsraga novadā ir Mērsraga ciems, kurš pēc iedzīvotāju skaita ir aptuveni 15 reizes lielāks par nākamo lielāko apdzīvoto vietu: Upesgrīvu (sk. 3.1. – 2.tabulu).

3.1. – 2.tabula. Mērsraga novada apdzīvotās vietas (2018.g. maijs)

Nr.	Ciems	Iedzīvotāju skaits
1	Mērsrags	1 406
2	Upesgrīva	94
3	Ķipati	43
4	Alksnāji	20

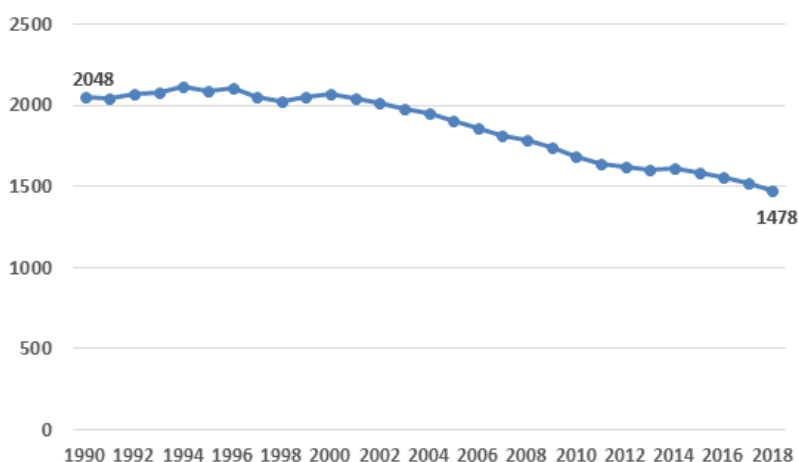
Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība, izmantojot PMLP datus

- Pēc apdzīvotības blīvuma 2018.gada sākumā Mērsraga novads bija 57.vietā Latvijā (no 119 pašvaldībām).

Skaita izmaiņas

- Iedzīvotāju skaita ilgtermiņa izmaiņas novadā procentuāli neatšķiras no iedzīvotāju skaita izmaiņām Latvijā: Latvijā kopumā iedzīvotāju skaits no 1990.gada līdz 2018.gadam samazinājās par 733 761 cilvēkiem (par 27,5% mazāk), bet tagadējā Mērsraga novada teritorijā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 570 (par 27,8% mazāk) (sk. 3.1. – 2.attēlu).
- Laika periodā no 1990.gada līdz 2018.gadam, salīdzinot ar kaimiņu novadiem, iedzīvotāju skaits Mērsraga novadā ir samazinājies visstraujāk: Engures novadā par 9,4% (-736), Rojas novadā par 24,5% (-1 144), Talsu novadā par 26,2% (-9 960) un Tukuma novadā par 22,5% (-8 080).
- Laika periodā no 1990.gada līdz 2018.gadam iedzīvotāju skaits Mērsraga novadā ir samazinājies par 27,8%. Savukārt, no 2013. līdz 2018.gadam iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies par 7,9%, kas ir saistīts ar negatīvu dabisko pieaugumu Mērsraga novadā un ilgtermiņa migrāciju (sk. 3.1. – 2.attēlu).

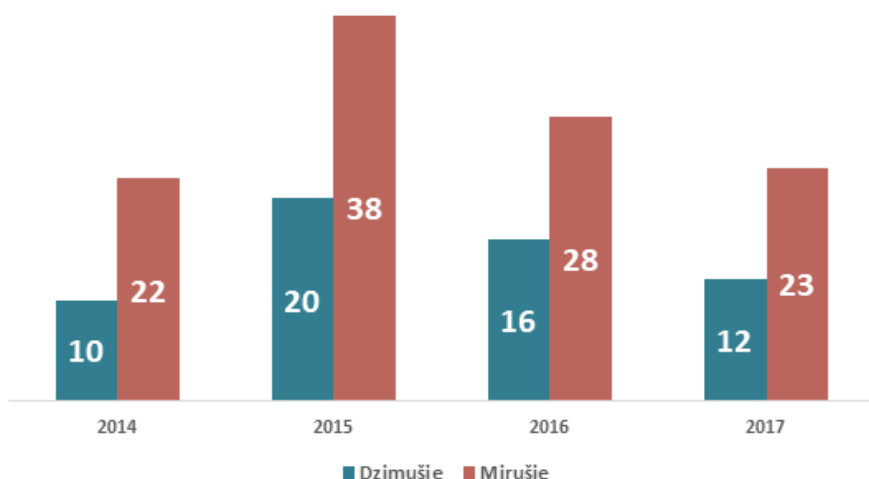
3.1. – 2.attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Mērsraga novadā (1990. – 2018.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Laika periodā no 2014. līdz 2017.gadam jaundzimušo skaits Mērsraga novadā ir palicis nemainīgs, kā arī mirušo skaits būtiski nav mainījies (sk. 3.1. – 3.attēlu).

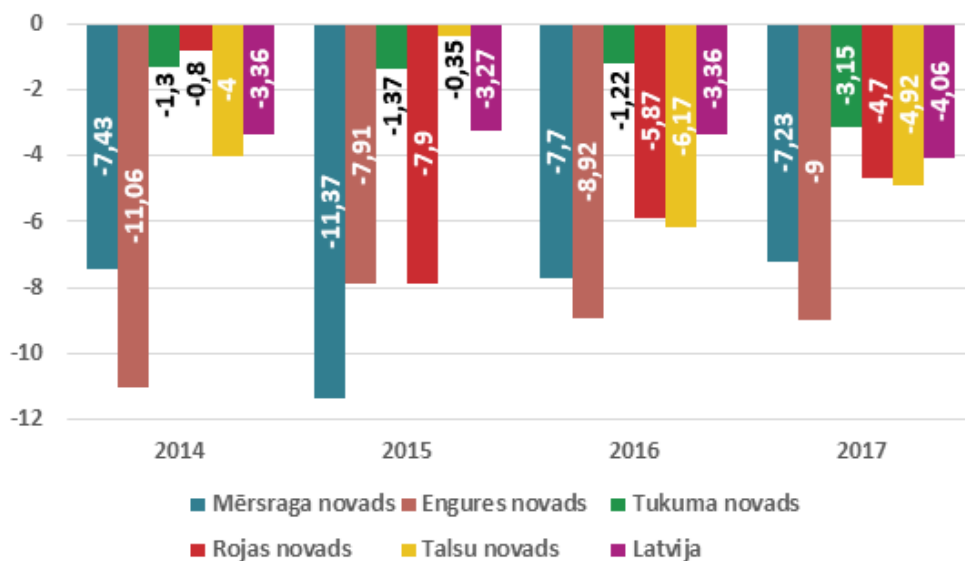
3.1. – 3.attēls. Dzimušo un mirušo skaits Mērsraga novadā (2014. – 2017.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Iedzīvotāju dabiskā pieauguma rādītāji no 2014. līdz 2017.gadam Mērsraga novadā ir bijuši sliktāki nekā kaimiņu pašvaldībās, izņemot Engures novadu, un Latvijā kopumā, jo mirušo skaits novadā norādītajos gados ir bijis lielāks nekā dzimušo skaits (sk. 3.1. – 4.attēlu).

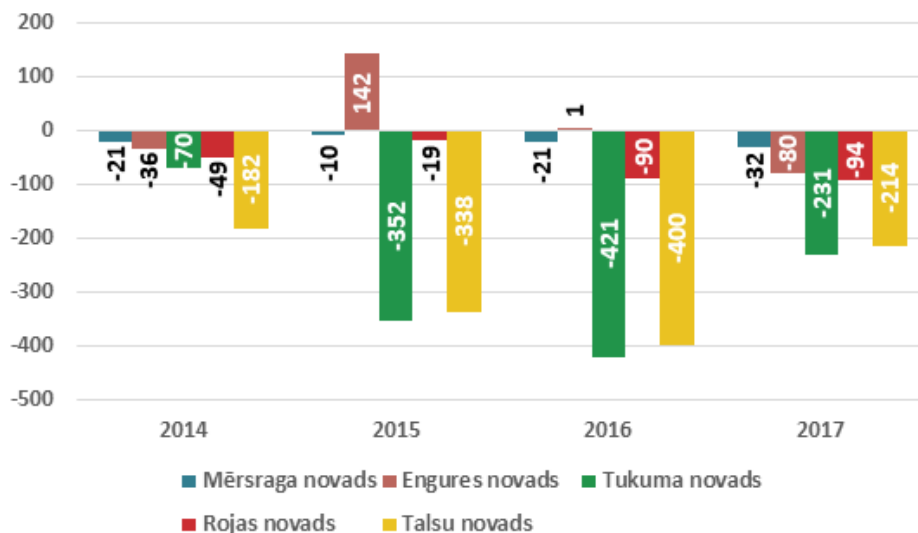
3.1. – 4.attēls. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Mērsraga novadā, kaimiņu pašvaldībās un Latvijā uz 1 000 iedzīvotājiem (2014. – 2017.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Kopumā laika periodā no 2014. līdz 2017.gadam Mērsraga novadā ir bijis negatīvs migrācijas saldo (novadu pametuši 84 iedzīvotāji), jo novadu atstāj vairāk iedzīvotāju nekā uz to pārceļas. (sk.3.1. – 5.attēlu).

3.1. – 5.attēls. Migrācijas saldo Mērsraga novadā un kaimiņu pašvaldībās (2014. – 2017.)

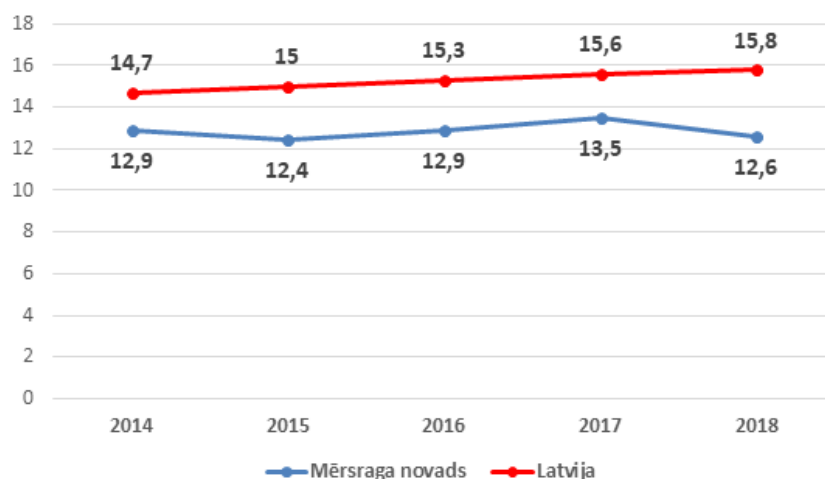
Informācijas avots: CSP datu bāze

Iedzīvotāju vecuma struktūra

- 2018.gada 1.janvārī novadā bija 1 478 iedzīvotāji, t.sk. 47% vīriešu un 53% sieviešu.
- 243 iedzīvotāji (aptuveni 16% no visiem iedzīvotājiem) bija vecumā no 0 līdz 18 gadiem.
- Iedzīvotāju līdz darbības vecumam īpatsvars novadā ir zemāks nekā vidēji valstī, taču laika periodā no 2014. līdz 2018.gadam tas ir samazinājies par 0,3% (sk. 3.1. – 6.attēlu).

- Dzimstības koeficients novadā ir mainīgs: tas svārstās robežās no 4,1 līdz 14,3, tomēr pārsvarā ir zemāks, nekā vidēji valstī.

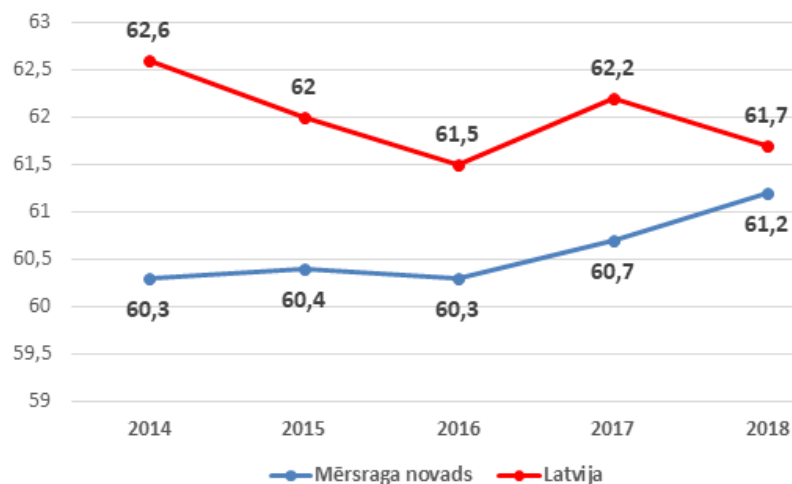
3.1. – 6.attēls. Iedzīvotāju līdz darbības vecumam skaits Mēsraga novadā un Latvijā, % no kopējā iedzīvotāju skaita (01.01.2014. – 01.01.2018.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars novadā ir zemāks nekā vidēji valstī. No 2014. līdz 2018.gadam tas ir palielinājies par 0,9% (sk. 3.1. – 7.attēlu).

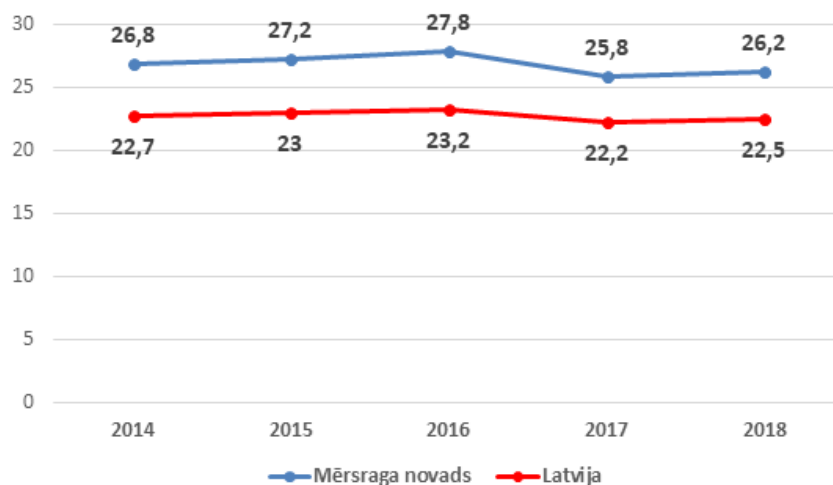
3.1. – 7.attēls. Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits Mēsraga novadā un Latvijā, % no kopējā iedzīvotāju skaita (01.01.2014. – 01.01.2018.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Iedzīvotāju virs darbības vecuma īpatsvars novadā ir augstāks kā vidēji valstī. No 2014. līdz 2018.gadam tas ir samazinājies par 0,6% (sk. 3.1. – 8.attēlu).

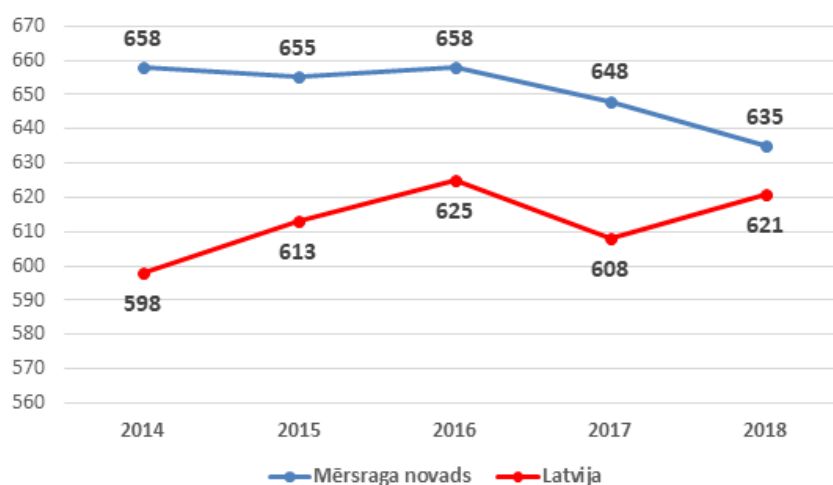
3.1. – 8.attēls. Iedzīvotāju virs darbības vecuma skaits Mērsraga novadā un Latvijā, % no kopējā iedzīvotāju skaita (01.01.2014. – 01.01.2018.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

- Demogrāfiskās slodzes līmenis Mērsraga novadā ir augstāks nekā vidēji Latvijā (sk. 3.1. – 9.attēlu). Arī Rojas novadā (602), Talsu novadā (613) un Tukuma novadā (634) demogrāfiskās slodzes līmenis 2018.gadā bija zemāks nekā Mērsraga novadā.

3.1. – 9.attēls. Demogrāfiskā slodze Mērsraga novadā un Latvijā (uz 1 000 iedzīvotājiem) (2014. – 2018.)

Informācijas avots: CSP datu bāze

Iedzīvotāju nacionālais sastāvs

- Latviešu īpatsvars (procentuāli no visiem iedzīvotājiem) Mērsraga novadā pārsniedz 90% un ir krietni augstāks, nekā vidēji Latvijā (sk. 3.1. – 3.tabulu).

3.1. – 3.tabula. Iedzīvotāju skaits (%) Mērsraga novadā, kaimiņu pašvaldībās un Latvijā pēc nacionālā sastāva (01.01.2018.)

Teritorija	Latvieši	Krievi	Pārējie
Mērsraga novads	93,8	3,0	3,2
Engures novads	88,0	7,3	4,7

Tukuma novads	85,7	7,9	6,4
Rojas novads	93,9	3,2	2,9
Talsu novads	92,4	3,2	4,4
Latvija	62,2	25,2	12,6

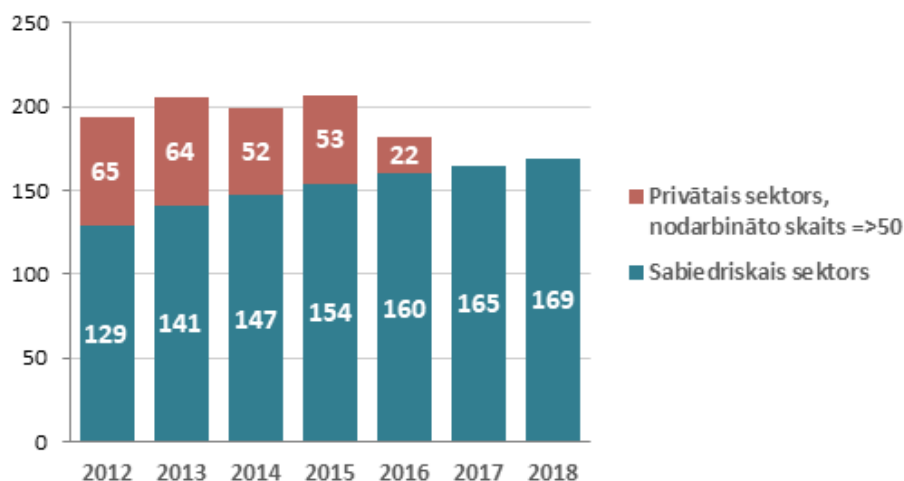
Informācijas avots: CSP datu bāze

- Laika periodā no 01.01.2011. līdz 01.01.2018. latviešu tautības iedzīvotāju īpatsvars ir mainījies nebūtiski – tas ir palielinājies par 0,5%.

3.2. Nodarbinātība un bezdarbs

- Kopš 2012.gada pakāpeniski palielinās sabiedriskajā sektorā (gk. novada pašvaldības iestādēs) nodarbināto cilvēku skaits.
- Kopējais darbinieku skaits novada uzņēmumos ar darbinieku skaitu virs 50, samazinās. Diemžēl, netiek apkopota statistika par darbinieku skaitu privātajos uzņēmumos ar darbinieku skaitu līdz 50 (sk. 3.2. - 1.attēlu).

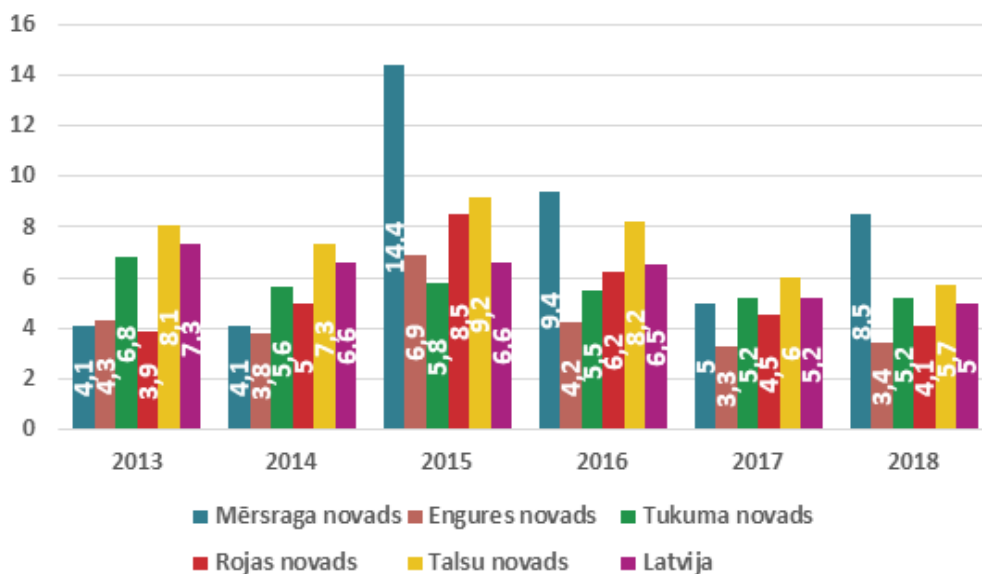
3.2. – 1.attēls. Aizņemto darbavietu skaits Mēsruga novada sabiedriskajās iestādēs un uzņēmumos, kuros ir vairāk, kā 50 darbinieku (2012 – 2018)

Informācijas avots: CSB datu bāze JVSG012

- Detālāka informācija par darbinieku skaitu sadalījumā pa uzņēmējdarbības nozarēm pieejama 4.nodaļā.
- Laika periodā no 31.12.2013. līdz 31.12.2018. Mēsruga novadā bezdarbnieku skaits un bezdarba līmenis kopumā ir palielinājies no 4,1 līdz 8,5%, kas uzskatāms par augstu bezdarba līmeni (sk. 3.2. – 2.attēlu).

3.2. – 2.attēls. Bezdarba rādītāji Mēsrāga novadā un kaimiņu pašvaldībās, 31.12.2013. – 31.12.2018.

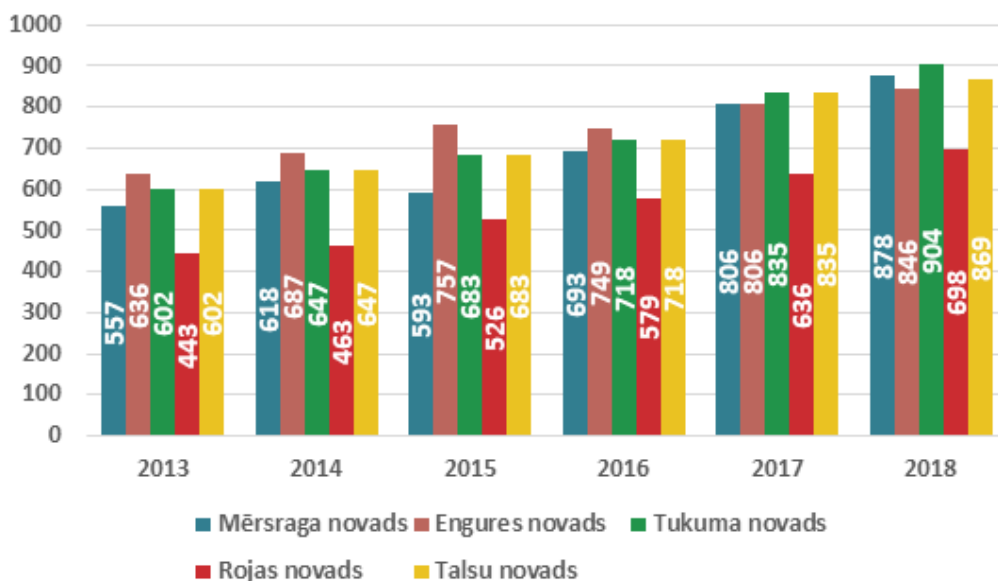
Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

- Līdzīgas tendences ir vērojamas gan Latvijā kopumā, gan Mēsrāga novada kaimiņu pašvaldībās. Tomēr Mēsrāga novadā bezdarba līmenis ir augstāks, nekā kaimiņu pašvaldībās.
- 2018.gada 31.decembrī Mēsrāga novadā bija reģistrēti 77 bezdarbnieki un bezdarba līmenis bija 8,5%. 7 no šiem cilvēkiem bija ilgstoši bezdarbnieki, 19 – invalīdi, 12 – pirmspensijas vecumā. Lielākais skaits bezdarbnieku bija 50 - 54 gadu vecuma grupā.

Darba samaksa

- Darba samaksa Mēsrāga novadā kopš 2013.gada stabili pieaug.
- Mēsrāga novadā 2018.gadā vidējā bruto darba samaksa bija EUR 878, kas ir mazāk nekā vidēji valstī un līdzīga, kā kaimiņu pašvaldībās. (sk. 3.2. – 3.attēlu).

3.2. – 3.attēls. Bruto darba samaksa sabiedriskajā un privātajā sektorā (nodarbināto skaits vismaz 50) Mēsrāga novadā un kaimiņu pašvaldībās, 2013. - 2018.gados, EUR

Informācijas avots: CSP datu bāze DSG07

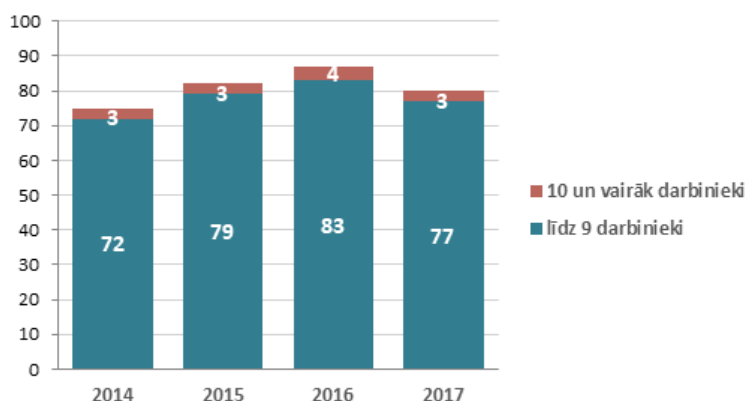
- Mēneša bruto ieņēmumus virs EUR 1500 saņem 11,0% no Mērsraga novada darba ņēmējiem (2018.gada dati). Valstī kopumā šādus ieņēmumus saņem 15,3% darba ņēmēju.
- Mērsraga novadā saņemtās algas joprojām ir būtiski zemākas, nekā vidēji Eiropas Savienībā. Ja 2018.gadā vidējā stundas likme Eiropas Savienībā bija EUR 27,4, tad Latvijā (kur alga vidēji ir augstāka, nekā Mērsraga novadā) tā bija tikai EUR 9,3.⁴ Šī iemesla dēļ Mērsraga novadā dzīvojošajiem darbaspējas vecuma iedzīvotājiem attīstītāko Eiropas Savienības valstu darba tirgus ir ļoti pievilcīgs.
- Sabiedriskajā sektorā strādājošie Mērsraga novadā caurmērā saņem augstāku algu, nekā kaimiņu novados strādājošie, taču būtiski zemāku, nekā vidēji Latvijā (EUR 1 032).

⁴ Eurostat, *Wages and labour costs*, April 2019.

4. Uzņēmējdarbība

- 2017.gadā Mērsraga novadā uz 1 000 iedzīvotājiem bija 54 ekonomiski aktīvi uzņēmumi. Salīdzinājumam, Latvijā uz 1 000 iedzīvotājiem bija 90 uzņēmumi, Talsu novadā 84, Rojas novadā 56, Engures novadā 77, Tukuma novadā 74,⁵.
- 2017.gadā Mērsraga novadā 96% (77) no visiem (80) uzņēmumiem bija ar darbinieku skaitu līdz 9. Uzņēmumu skaits novadā paliek nemainīgs (sk. 4.1. – 1.attēlu).

4.1. – 1.attēls. Uzņēmumu skaits Mērsraga novadā (2014. – 2017.)

Informācijas avots: Centrālās statistikas pārvalde

- Trīs lielākie novada uzņēmumi (pēc apgrozījuma) 2017.gadā bija SIA "Latto" (kravu pārvadājumi pa autoceļiem), SIA "Andela" (kravu pārvadājumi pa autoceļiem) un SIA "SA pro serviss" (vispārēja ēku tīrīšana) (sk. 4.1. – 1.tabulu).

4.1. – 1.tabula. Mērsraga novada desmit lielākie uzņēmumi (pēc apgrozījuma), 2017.g.

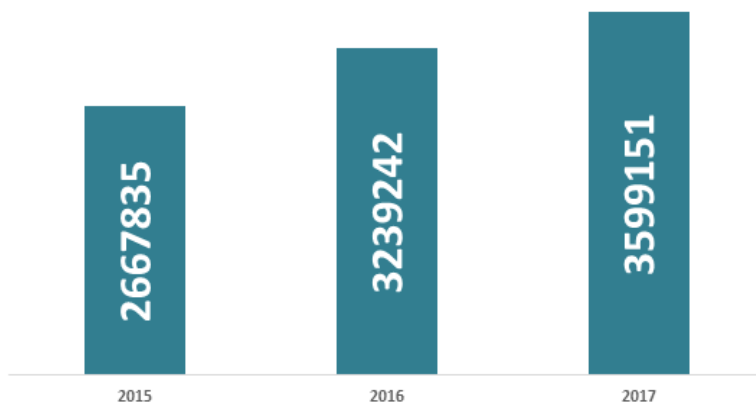
N.p.k.	Uzņēmums	Darbības nozare	Apgrozījums EUR), 2017.g.	Vieta (pēc apgrozījuma)	
				2017	2016
1.	SIA "Latto"	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	899 841	1	4
2.	SIA "Andela"	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	683 703	2	3
3.	SIA "Fineks MT"	Kravu iekraušana un izkraušana	610 857	3	2
4.	SIA "SA pro serviss"	Vispārēja ēku tīrīšana	298 750	4	5
5.	SIA "Kristi M"	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	298 269	5	6
6.	SIA "Mersrags Shipping agency"	Ūdens transporta palīgdarbības	244 924	6	9
7.	SIA "Elixir"	Farmaceutisko izstrādājumu mazumtirdzniecība	232 590	7	7
8.	SIA "Jaunkalmes"	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos	126 126	8	11
9.	SIA "Kurland"	Citi rezervēšanas pakalpojumi un ar tiem saistītas darbības	121 771	9	10
10.	SIA "Kristers"	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	82 320	10	8

Informācijas avots: Firmas.lv

⁵ Centrālā statistikas pārvaldes datubāze SRG040.

- Novada desmit lielāko (pēc apgrozījuma) uzņēmumu apgrozījums laika periodā no 2015.gada līdz 2017.gadam kopumā ir palielinājies par 29% (sk. 4.1. – 2.attēlu).

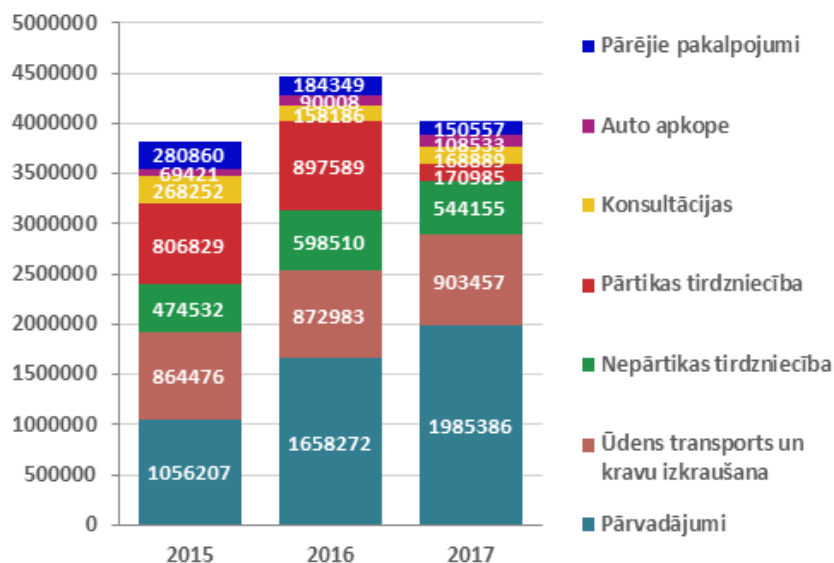
4.1. – 2.attēls. Mēsruga novada desmit lielāko uzņēmumu apgrozījums (EUR), (2015. – 2017.)

Informācijas avots: Firmas.lv

- Lielākais finanšu līdzekļu apgrozījums ir uzņēmumos, kas nodarbojas ar pārvaldījumiem, gk. SIA "Latto". Strauji samazinās pārtikas tirdzniecības īpatsvars (sk. 4.1. - 3.attēlu).

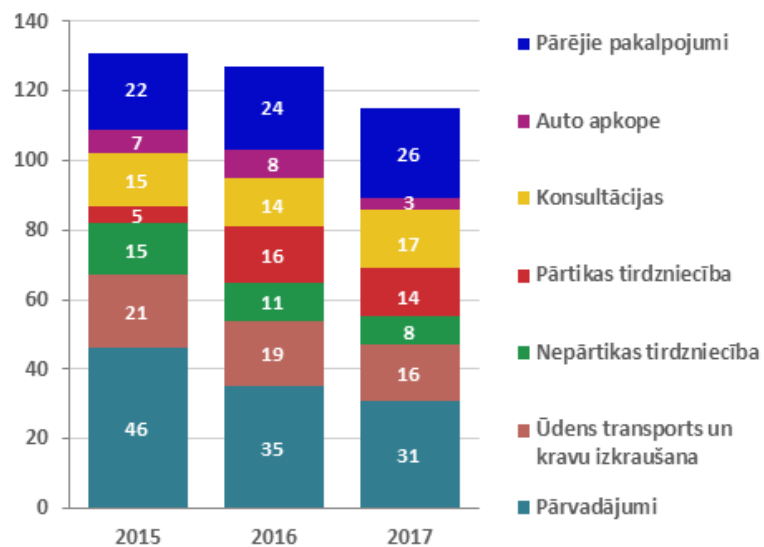
4.1. – 3.attēls. Mēsruga novada lielāko uzņēmumu apgrozījums dalījumā pa nozarēm, (2015. – 2017.), 29 uzņēmumi

Informācijas avots: Firmas.lv

- Kopējais darbinieku skaits lielākajos novada uzņēmumos 2015 – 2017.gados ir krities (sk. 4.1. - 4.attēlu).

4.1. – 4.attēls. 29 Mērsraga novada lielāko uzņēmumu darbinieku skaits dalījumā pa nozarēm, (2015. – 2017.)

Informācijas avots: Firmas.lv

5. Infrastruktūras raksturojums

5.1. Transporta un satiksmes infrastruktūra

Valsts autoceļi

- Mērsraga novadu šķērso reģionālie autoceļi P127 un P131, kā arī vietējas nozīmes autoceļš V1401 (sk. 5.1. – 1.karti).

5.1. – 1.karte. Valsts autoceļi Mērsraga novadā

Informācijas avots: SIA „Emerging Solutions”

Reģionālais autoceļš P127 (Talsi—Upesgrīva):

- Šķērso Talsu novadu un nedaudz, ap 300 m garā posmā šķērso Mērsraga novada ziemeļu daļu.
- Ceļš ir asfaltēts, ar vienu braukšanas joslu katrā virzienā.
- Posmā no Vandzenes līdz autoceļam P131, vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2017. gadā bija 463 automašīnas.⁶

Reģionālais autoceļš P131 (Tukums – Ķesterciems – Mērsrags - Kolka):

⁶ Satiksmes intensitāte valsts autoceļos, Latvijas Valsts ceļi, https://lvceļi.lv/informacija-un-dati_trashed/#satiksmes-intensitate

- Šķērso Mērsraga novada austrumu daļu 12,8 km garā posmā, t.sk. šķērsojot Upesgrīvas un Mērsraga ciemus.
- Lielākā daļa novada iedzīvotāju dzīvo šī ceļa tiešā tuvumā.
- Ceļš ved gar Rīgas jūras līci. Peldsezonas laikā to izmanto liels skaits atpūtnieku.
- Ceļš ir asfaltēts, ar vienu braukšanas joslu katrā virzienā.
- Posmā no Engures līdz Upesgrīvai, vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2018.gadā bija 1 381 automašīna.⁷
- Ceļš kalpo par nozīmīgu saikni starp Tukumu un Roju, radot Mērsraga novadā tranzīta plūsmu.
- Mērsragā ir izbūvēts apgaismojums, kā arī gājēju ietves.
- Autoceļa tilts pāri Mērsraga kanālam ir sliktā stāvoklī.

- Vietējā līmenī liela nozīme ir **V1401** vietējam autoceļam (Stende-Lauciene-Mērsrags), kas savieno Alksnājus ar Mērsragu un Ķūļciemu. Šis ceļš tiek izmantots arī skolēnu pārvadājumiem Autoceļš novada teritorijā nav asfaltēts, kas pašvaldībai rada papildus izdevumus autobusa nolietojšanās dēļ.

Pašvaldības autoceļi un ielas

- Mērsraga novada pašvaldības īpašumā ir astoņi ceļi. Ceļu kopgarums ir 7,210 km. 3,490 km (48,4%) no tiem ir ar grants segumu (sk. 5.1. – 1.tabulu).

5.1. – 1.tabula. Mērsraga novada pašvaldības ceļu tīklu raksturojošie parametri, 2018.gads

Autoceļi			
Ar grants segumu, km	Neizbūvēti, km	Kopā, km	
3,490	3,720	7,210	

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība

- Novadā esošo pašvaldības ielu kopgarums ir 16,7585 km. Ielas ir asfaltētas 8,104 km garumā, kas sastāda 48,3% no ielu kopgaruma (sk. 5.1. – 2.tabulu).

5.1. – 2.tabula. Mērsraga novada pašvaldības ielu tīklu raksturojošie parametri, 2018.gads

Ielas					
ar melno segumu		ar grants un citu segumu, neizbūvēts		kopā	
km	tūkst m ²	km	tūkst m ²	km	tūkst m ²
8,104	38 455	8,6545	50 509	16,7585	88 964

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība

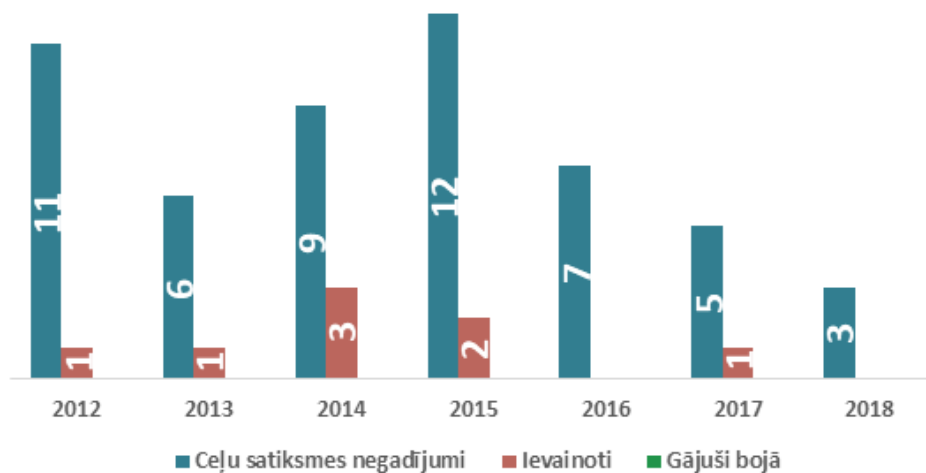
- Mērsraga novada pašvaldības pārziņā ir 24 ielas.
- Upesgrīvā trūkst gan apgaismojums, gan ietves gar valsts ceļu.
- Apgaismojums un ietves gar valsts ceļu Mērsraga ciemā ir nodoti pašvaldības apsaimniekošanā. Gan apgaismojuma sistēma, gan ietves ir novecojušas un tām ir nepieciešami ieguldījumi.
- Mērsragā ielas nav pietiekami labā stāvoklī, trūkst asfaltētu ielu.
- Pašvaldības teritorijā izteikti trūkst autostāvvietu pie jūras. Piejūras zonā esošās zemes nav pašvaldības īpašumā, līdz ar to Mērsraga pašvaldībai pašlaik nav iespējas veidot jaunas autostāvvietas.

Ceļu satiksmes drošība

- Ceļu satiksmes negadījumu skaits Mērsraga novadā no 2012. līdz 2017.gadam ir samazinājies, ievainoto skaits nav īpaši mainījies. Šajā laika periodā neviens cilvēks ceļu satiksmes negadījumos nav gājis bojā (sk. 5.1. – 1.attēlu).

⁷ Satiksmes intensitāte valsts autoceļos, Latvijas Valsts ceļi, https://lvceļi.lv/informacija-un-dati_trashed/#satiksmes-intensitate

5.1. – 1.attēls. Ceļu satiksmes negadījumu, ievainoto un bojā gājušo skaits Mēsruga novadā (2012. – 2018.)

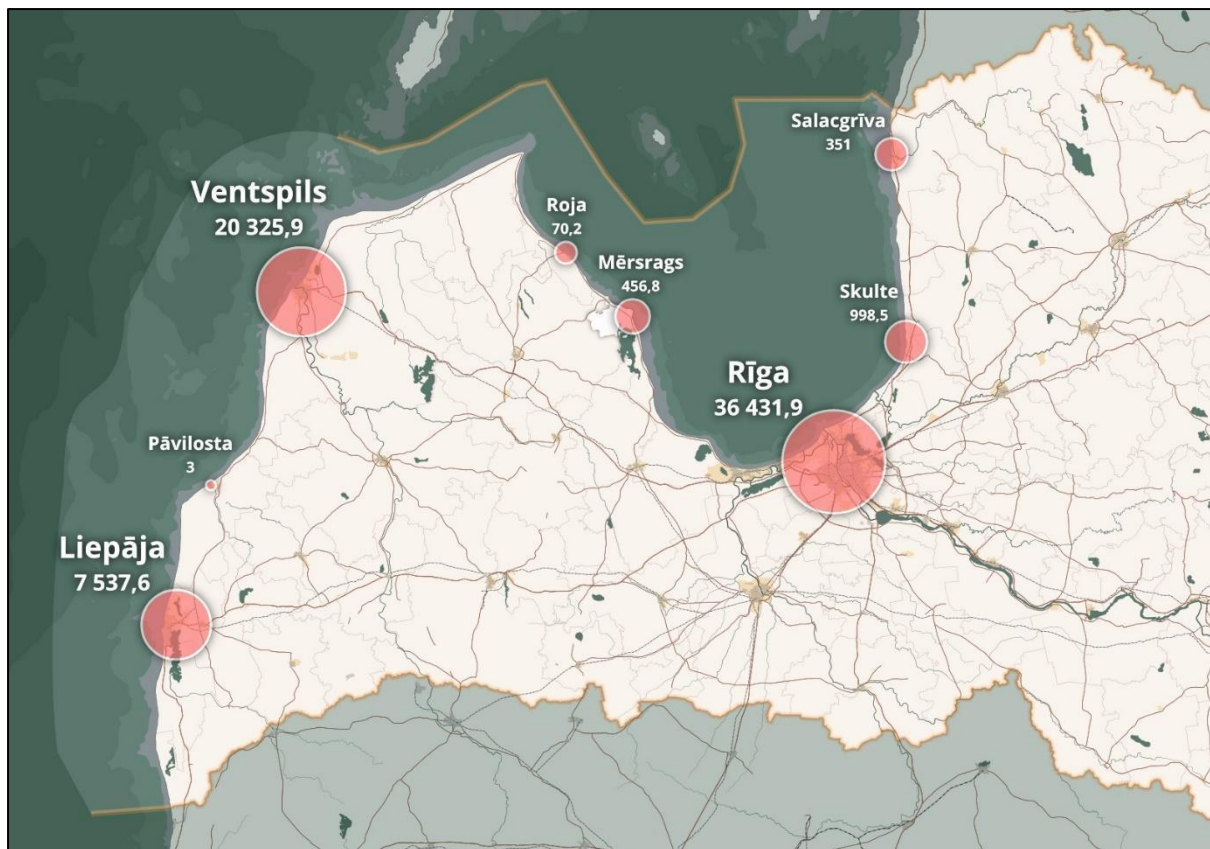
Informācijas avots: Ceļu satiksmes drošības direkcija

- Gan Mēsrugā, gan Upesgrīvā trūkst tādu tehnisko risinājumu satiksmes drošības uzlabošanai, kā apgaismojums un ietves (Upesgrīva), veloceliņi, regulējamas gājēju pārejas un drošāki krustojumu tehniskie risinājumi.

Mēsruga osta

- Mēsruga osta ir viena no septiņām mazajām Latvijas ostām.
- Ostai ir izstrādāta attīstības programma 2016.-2020.gadam.
- Ostas ilgtermiņa darbības mērķis: kļūt par reģionālo ostu ar savu industriālo parku un loģistikas centru.
- Ostu vada Mēsruga ostas pārvalde – pašvaldības izveidota institūcija.
- Platība – 78,35 ha, no tiem 68,16 ha – sauszeme un 10,19 ha – ostas akvatorija.
- Kuģu ceļa platums – 80 m, maksimālā iegrimē: 6,5 m, pietātņu kopējais garums – 763 metri.
- 2018.gadā ostā kravu apgrozījums sasniedza 456 800 t – pēc šī rādītāja Mēsruga osta bija piektā lielākā osta Latvijā (sk. 5.1. – 2.attēlu).

5.1. – 2.attēls. Kravu apgrozījums Latvijas ostās 2018.gadā (tūkstoši tonnu)

Informācijas avots: Satiksmes ministrija, karte: Emerging Solutions

- 2016.gadā tika apkalpoti 122 kuģi, 2017.gadā - 118 kuģi un 2018.gadā - 127. Ostā ienākošās jahtas netiek reģistrētas.
- Ostas teritorija ir ierobežota un tajā ir maz vietas, piemēram, jaunu ražotņu vai loģistikas uzņēmumu attīstībai.
- Kuģu ceļa uzturēšanai nepieciešamajā dziļumā un vēlamajai padziļināšanai ir nepieciešami kuģu kanāla uzturēšanas un padziļināšanas darbi.
- Kuģu un jahtu piestātnes ir novecojušas un neatbilst mūsdienu prasībām.
- Turpmākajai ostas attīstībai būtu nepieciešama dziļūdens piestātne (8 metrus dziļa).
- Ostas teritorijā strādājošo uzņēmumu turpmākajai attīstībai esošā elektroenerģijas pieslēguma jauda nav pietiekama.
- Ostas teritorijā nav izveidota videonovērošanas sistēma, teritorijā esošā apgaismes sistēma ir nepietiekama un novecojusi.
- Ostā trūkst kuģu satiksmes vadības centrs.
- Ostai trūkst velkoņu un gruntssūcēju.

Sabiedriskais autotransports

- Starp Mērsragu un Rīgu 2019.gada maija dienā kursēja pieci satiksmes autobusi, kuri ceļā pavada aptuveni divas stundas. Ir iespējams laicīgi nokļūt Rīgā uz darba vai mācību dienas sākumu un pēc tās atgriezties Mērsragā.
- Starp Mērsragu un Talsiem dienā kursē septiņi autobusu reisi.
- Starp Mērsragu un Roju dienā kursē pieci autobusi.
- Novada pašvaldība organizē skolu autobusu satiksmi, izmantojot pašvaldībai piederošu autobusu.

5.2. Telekomunikācijas

- Mobilos telekomunikāciju pakalpojumus novadā sniedz visi mobilo sakaru operatori, kas darbojas Latvijā.
- Digitālās televīzijas apraide Mērsraga novadā, tāpat kā visā valstī, nodrošina uzņēmums SIA „Lattelecom”. Lielākajā daļā Mērsraga novada ir pieejama arī HD televīzijas pakalpojums ar augstu izšķirtspēju.
- Fiksētos interneta pieslēgumus nodrošina uzņēmums SIA „Lattelecom”, kā arī mobilo telefonu pakalpojumu sniedzēju internets mājai.
- Novadā ir 18 publiskie interneta pieejas punkti, interneta ātrums – 10 Mbit.

5.3. Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdensapgāde

- Centralizēta ūdensapgādes sistēma ir izveidota Mērsragā. Ir noslēgti 504 līgumi, kas, ņemot vērā vidējo mājāsaimniecības lielumu, aptver vairāk, nekā pusi novada iedzīvotāju, līdz ar to ievērojami pārsniedzot vidējo Latvijas rādītāju. Tas ir skaidrojams ar to, ka Mērsraga novadā iedzīvotāji koncentrēti vienā apdzīvotajā centrā – Mērsraga ciemā.
- Centralizēta ūdensapgādes sistēma neaptver visu Mērsraga ciemu.
- Ūdensapgādes pakalpojumus Mērsragā sniedz SIA “Mērsraga Ūdens”.
- Patērētā ūdens apjoms Mērsragā ir sezonāls raksturs, vidēji diennaktī tiek patērēti 60 - 180 m³ ūdens, patērētā ūdens pakāpeniski pieaug.
- Pašreizējā dzeramā ūdens sagatavošanas sistēma izbūvēta 2007.gadā, tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. SIA “Mērsraga ūdens” pārziņā ir divi urbumi, tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.
- Ūdensapgādes tīkla rekonstrukcija 1 646,9 metru garumā noslēgusies 2013.gadā.
- Citur novadā dzeramo ūdeni iegūst no dziļurbumiem un akām.

Kanalizācija

- Mērsraga novadā jūrā nenonāk neattīrīti notekūdeņi.
- Centralizēta notekūdeņu savākšanas sistēma ir izveidota Mērsragā un to apsaimnieko SIA “Mērsraga Ūdens”.
- Notekūdeņu attīrīšanas iekārta izbūvēta 2007.gadā, tās kopējā jauda ir 200 m³/dnn.
- Kanalizācijas tīklu remonts 907,53 metru garumā noslēdzās 2013.gadā un esošo tīklu stāvoklis ir labs.
- Upesgrīvā nav centralizētas notekūdeņu savākšanas sistēmas un iedzīvotāji izmanto vietēja rakstura risinājumus, lai samazinātu jūras piesārņojumu.
- Pārējie iedzīvotāji kanalizāciju uzkrāj dažādas hermetizācijas pakāpes tvertnēs, tā tiek izvesta ar mucām.
- Attīrīšanas iekārtas Mērsragā nodrošina tikai vāju attīrīšanas pakāpi kas piejūras ciemam ar labu tūrisma attīstības potenciālu uzskatāma par nepietiekami labu situāciju.
- Notekūdeņu savākšanas sistēma Mērsragā uzskatāma par nepietiekami plašu un tā aptver 430 iedzīvotāju dzīves vietas (29% no novada iedzīvotājiem). Tas ir uzskatāms par zemu rādītāju, jo Latvijā centralizētām notekūdeņu savākšanas sistēmām ir pieslēgti 70% no valsts iedzīvotājiem.⁸

5.4. Atkritumu apsaimniekošana

- Novada pašvaldība 2011.gadā ir pieņēmusi saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu, uzliekot katra novadā esošā nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam pienākumu iekļauties pašvaldības atkritumu apsaimniekošanas sistēmā.

⁸ Wastewater treatment (% population connected), OECD.stat.

- Atkritumu apsaimniekošanu visā novadā kopš 2018.gada 28.marta veic SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "Piejūra"".
- 2017.gadā novadā tika savākti 501,54 t atkritumu.
- Atkritumi tiek izvesti un šķiroti vairākās stacijās (ārpus novada teritorijas) - Jūrmalas PŠS, Tukuma PŠS, Kandavas PŠS, Rojas PŠS, Poligons "Janvāri".
- Novadā atrodas septiņi atkritumu šķirošanas laukumi, visi atrodas Mērsraga ciemā. Visā novadā izvietoti šķirošanas punkti.
- Novadā nav pietiekami attīstīta bīstamo atkritumu savākšanas sistēma.

5.5. Civilā aizsardzība

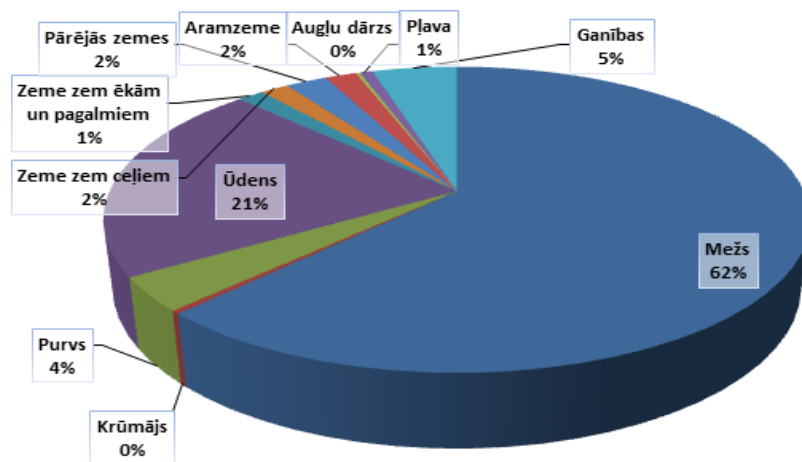
- Mērsraga novads kopā ar Dundagas, Talsu un Rojas novadiem darbojas Talsu sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijā.
- Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu Mērsraga novadā identificēts viens paaugstinātas bīstamības objekts: degvielas uzpildes stacija "MC".
- Novadā atrodas ugunsbīstami meži.
- 2018.gadā novadā bija 3 ugunsgrēki, 2017.gadā – 8, 2016.gadā – 5 ugunsgrēki.
- Pēdējo trīs gadu laikā cilvēki ugunsgrēkos nav gājuši bojā.

5.6. Nekustamais īpašums un būvniecība

Zemes lietošanas veidi

- Vidējā zemes kadastrālā vērtība 2019.gada janvārī Mērsraga novadā bija EUR 0,075/m².⁹
- Lielāko daļu Mērsraga novada aizņem mežu zeme (62%) un ūdens (t.sk. piekrastes ūdeņi) - 21%, ievērojami mazāku platību aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes (7%) (sk. 5.6. – 1.attēlu).

5.6. – 1.attēls. Zemes lietošanas veidi Mērsraga novadā, 2018.gada 1.janvārī

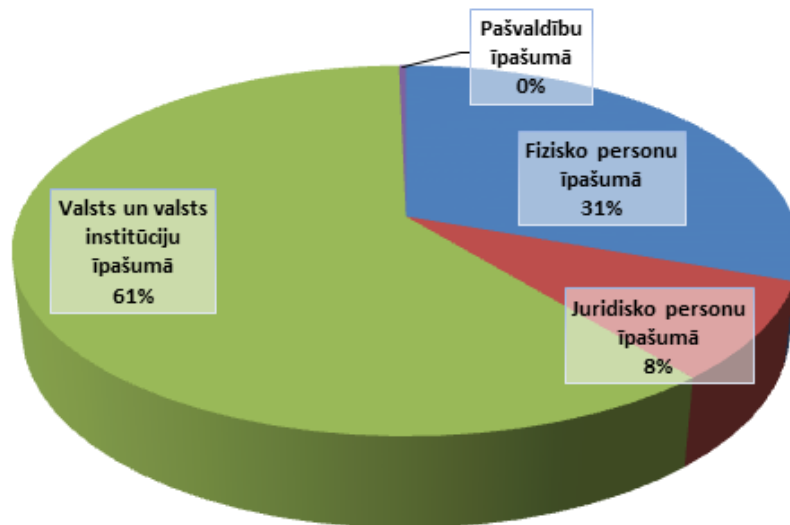

Informācijas avots: Valsts zemes dienests

- 61% zemju ir valsts īpašumā un lietošanā, pašvaldības īpašumā ir mazāk nekā 0,5% zemju (sk. 5.6. – 2.attēlu).

⁹ Valsts zemes dienests, Kadastrālo vērtību kopsumma Latvijas administratīvo teritoriju griezumā no 2011. – 2017. gadam.

5.6. – 2.attēls. Zemes īpašuma statuss Mērsraga novadā, 2018.gada 1.janvāris

Informācijas avots: Valsts zemes dienests

- Pašvaldības īpašumā ir 27,6 ha zemes. 11,4 ha (41,3%) no šīs zemes ir meži, 5,9 ha (21,4%) ir zeme zem ēkām un pagalmiem un 4,7 ha (17%) ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme.

Pašvaldības īpašumā esošās būves

- Novada pašvaldības domes ēkā, t.sk. Dzimtsarakstu nodaļā ir nepieciešams iekšējais kosmētiskais remonts.

5.7. Kapsētas

- Mērsraga novada teritorijā atrodas 3 kapsētas ar kopējo platību 1,90 ha. Tās apsaimnieko novada pašvaldība.

5.8. – 1.tabula. Kapsētas Mērsraga novadā

Kapsētas nosaukums	Platība (ha)	Atrašanās vieta
Vecie kapi	1,04	Mērsrags
Meža kapi	0,86	Mērsrags
Upesgrīvas kapi	Lielākā daļa atrodas Talsu novadā. Apsaimnieko Talsu novads.	Upesgrīva

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība

- Kapsētu apsaimniekošanu Mērsraga novadā nodrošina saimniecības daļa, kur ir kapu uzraugs.

5.8. Citi pakalpojumi

- Novadā ir trīs kafejnīcas – divas Mērsragā un viena Upesgrīvā, viena pasta nodaļa Mērsragā, pieci pārtikas veikali, viena degvielas uzpildes stacija.
- Novadā atrodas viens bankomāts – "SEB" naudas izmaksas bankomāts Mērsragā.
- Novada centrā – Mērsraga – trūkst labiekārtota tirdzniecības laukuma.

6. Vides stāvoklis

6.1. Ūdens kvalitāte jūrā, ezeros un upēs

- Mērsraga novadā ir viena oficiālā peldvieta – Mērsraga pludmale.
- Līdz 2015.gadam oficiālas peldvietas statuss bija arī Upesgrīvas pludmalei.
- Ūdens kvalitāte Mērsraga pludmalē atbilst normatīviem un pārsvarā ir izcila.¹⁰
- Engures ezera sateces baseins novada robežās ir reti apdzīvots un saimnieciskās aktivitātes ūdens kvalitāti ezerā tikpat kā neietekmē.

6.2. Gaisa, trokšņu un grunts piesārņojums

- Nozīmīgākie **stacionārie gaisa piesārņojuma avoti** novadā ir Mērsraga ostas uzņēmumi, t.sk. koksnes šķeldas pārkrautuve, katlu mājas un degvielas uzpildes stacija.
- Nevienam no stacionārajiem gaisa piesārņojuma avotiem Mērsraga novadā nav nepieciešama A kategorijas atļauja.
- **Mobilie gaisa piesārņojuma avoti** novadā ir autotransports un jūras transports, taču zemā satiksmes intensitāte nerada būtisku piesārņojumu.
- Nozīmīgākais troksni radošais objekts Mērsraga novadā ir valsts nozīmes autoceļš P131.
- Mērsraga novadā nav piesārņotu vietu, taču ir piecas potenciāli piesārņotās vietas:¹¹
 - Mērsraga ostas iekšējais kanāls;
 - SIA "UG transports" Zvejnieku ielā 5a;
 - Bijušā kolhoza DUS Lielā ielā 58;
 - SIA "MC Benzīntanks" DUS Lielā ielā 81;
 - Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Aizsilnieki".

6.3. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, pieminekļi un piekrastes aizsargjosla

- Nozīmīgs Mērsraga novada elements ir īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (sk. 6.5. – 1.tabulu).

6.5. – 1.tabula. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Mērsraga novadā

Nosaukums gads)	(izveides	Platība (ha)	Natura 2000	Dabas aizsardzības plāns	Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
Dabas parks „Engures ezers” (1998)	„Engures	12 580 ha, Mērsraga novadā 3 324 ha (16,84%)	+	2011 – 2025	2012
Aizsargājamā teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste” (2010)	jūras līča	132 252 ha, ietver visu Mērsraga novada piekrastes daļu	+	2009 – 2018	2011

Informācijas avoti: Dabas aizsardzības pārvalde

¹⁰ Peldūdēns monitoringa dati, Veselības inspekcija. <http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veselib/peldudens/peldudens-monitorings>

¹¹ LVĢMC Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs.

- Mērsraga novada teritorijā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldību nodrošina Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija, kas atrodas Jūrmalā, Ķemeros.
- Novada teritorijā atrodas 19 mikroliegumi un vairāku veidu īpaši aizsargājami biotopi.

Dabas parks „Engures ezers”

- Atrodas Mērsraga, kā arī Engures, Talsu un Tukuma novadu teritorijās.
- Mērsraga novadā atrodas dabas parka zona (ietver arī daļu Alksnāju un Ķipatu ciemu, kā arī piejūras pļavas Mērsraga ciemā abās pusēs ostas teritorijai), dabas lieguma zona, kā arī regulējamā režīma zona pašos novada dienvidos. Ārpus neitrālās zonas ir ierobežota būvniecība.
- 15 aizsargājami biotopi, 876 augstāko augu sugas, tai skaitā 86 Latvijas Sarkanajā grāmatā iekļautas augu sugas.
- Līdzdo ap 188 sugu putni, tai skaitā 50 ES Putnu direktīvas 1.pielikumā iekļautās sugas.
- Saimnieciskās darbības ietekme uz dabas parku ir zema.
- Nozīmīgākie draudi: pļavu platības samazināšanās saistībā ar saimniekošanas tradīciju izmaiņām, neatļauta zveja, medības un neorganizēts tūrisms. Vērojama pakāpeniska ūdensputnu skaita samazināšanās saistībā ar ezera aizaugšanu un plēsīgo zīdītāju skaita pieaugumu.
- Atļauta licencēta zvejniecība, zivju krājumi tiek atjaunoti.
- Atļautas arī ūdensputnu medības, aizliegts lietot svina vai bismuta munīciju.

Aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste”

- Atrodas Rīgas jūras līča rietumu daļā, tai skaitā gar visu Mērsraga novada piekrasti, izņemot Mērsraga ostas akvatoriju.
- Mērsraga ostas kuģu kanāls atrodas neitrālajā zonā, pārējā piekrastes zona – dabas lieguma zonā.
- Izveides mērķis: aizsargāt ES nozīmes biotopus – rifus, kā arī vairāku putnu sugu (brūnkakla gārgale, melnkakla gārgale, tumšā pīle, kākulis, mazais ķīris) populācijas.
- Saimnieciskās darbības ietekme uz dabas vērtībām vērtējama kā zema.
- Noteikti ierobežojumi tādām aktivitātēm, kā derīgo izrakteņu ieguve un vēja parku būvniecība jūrā, pludmaļu mākslīga uzskalošana.
- Novada piekrastes daļa no Mērsraga līdz novada robežai ir nozīmīga ūdensputnu atpūtas, barošanās un pulcēšanās vieta vasaras periodā un tādēļ šajā teritorijā no 1.jūnija līdz 15.augustam aizliegts nodarboties ar kaitbordu, veikbordu un ūdensslēpošanu.

Piekrastes aizsargjosla

- Saskaņā ar „Aizsargjoslu likumu” Mērsraga novadā gar jūras krastu ir noteikta Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla. Aizsargjoslas daļa – krasta kāpu aizsargjosla ir vismaz 300 metrus plata, skaitot sauszemes virzienā no vietas, kur jūras krastā sākas dabiskā sauszemes veģetācija. Pašvaldības teritorijas plānojuma ietvaros piekrastes ciemos krasta kāpu aizsargjosla var tikt samazināta līdz 150 metriem.
- Krasta kāpu aizsargjoslā ir stingri ierobežota būvniecība un citas saimnieciskās aktivitātes. Tauvas joslā un pludmalē nedrīkst norobežot pieeju jūrai.
- Līdz 5 kilometru platumā tiek noteikta ierobežotas saimnieciskās darbības josla.

Dabas un kultūras pieminekļi

- Mērsraga novadā atrodas šādi valsts vai vietējā aizsardzībā esoši dabas un kultūras pieminekļi:
 - 44 valsts aizsardzībā esoši dižkoki, tajā skaitā 25 parastās priedes, deviņi melnalkšņi, divas parastās liepas, divas parastās kļavas, divi parastie oši, divi parastie ozoli, zirgkastaņa un kadiķis.¹²

¹² Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, 2018.gada novembris.

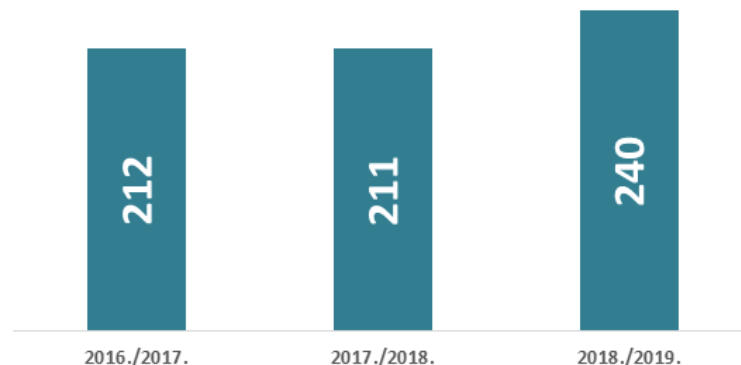
- Mērsraga bākas tornis – valsts nozīmes industriālā mantojuma piemineklis;
- Mērsraga luterāņu baznīca – vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis;
- Ērģeles Mērsraga luterāņu baznīcā – vietējās nozīmes mākslas piemineklis.

7. Izglītība, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

7.1. Izglītība

- 2019.gadā Mērsraga novadā bija šādas izglītības iestādes:
 - Mērsraga pirmsskolas izglītības iestāde (turpmāk – PII) „Dārta”;
 - Mērsraga vidusskola;
 - Mērsraga Mūzikas un mākslas skola.
- Laika periodā no 2016./2017. m.g. līdz 2018./2019. m.g. izglītojamo kopskaits PII un vidusskolā ir palielinājies par 28 bērniem jeb 11,6% (sk. 7.1. – 1.attēlu).
- 2016./2017.gada izglītojamo skaits novadā pieauga, gk. pateicoties straujam izglītojamo skaita pieaugumam vidusskolā.

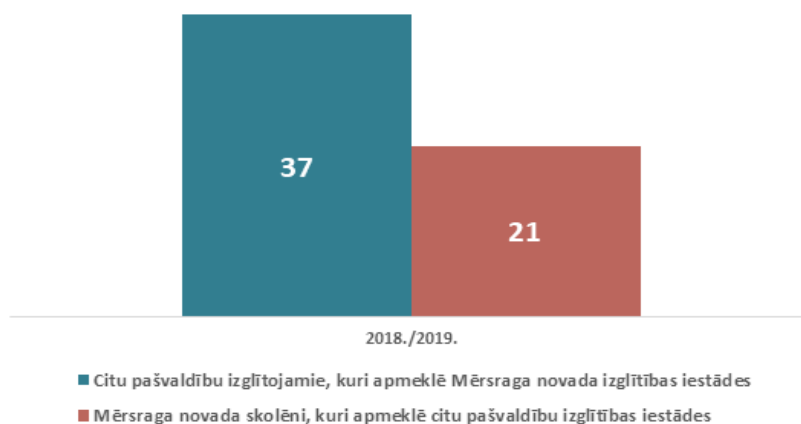
7.1. – 1.attēls. Izglītojamo skaits novada pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs 2016./2017. - 2018./2019.m.g.

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldības iestādes

- Novadā nav pieejami profesionālās, speciālās un augstākās izglītības iestāžu pakalpojumi.
- 2018./2019.m.g. no citām pašvaldībām Mērsraga novada izglītības iestādēs mācījās 1,5 reizes vairāk bērnu, nekā ārpus novada (sk. 7.1. – 2. attēlu).

7.1. – 2.attēls. Mērsraga novada izglītojamo skaits citu pašvaldību izglītības iestādēs un citu pašvaldību izglītojamo skaits Mērsraga novada izglītības iestādēs (2018./2019.)

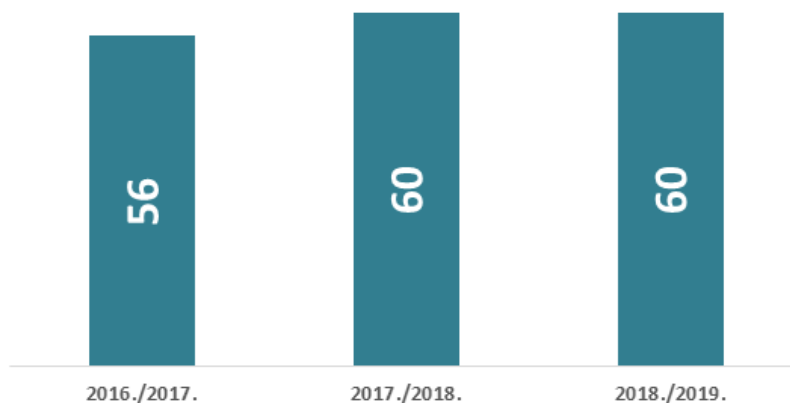

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība

Pirmsskolas izglītības iestāde “Dārta”

- Izglītojamo skaits laika periodā no 2016./2017.m.g. līdz 2018./2019.m.g. novada PII ir palielinājies par 4 bērniem jeb 6,66% (sk. 7.1. – 3.attēlu).

7.1. – 3.attēls. Izglītojamo skaits Mērsraga pirmsskolas izglītības iestādē “Dārta”, 2016./2017. - 2018./2019.m.g.

Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldības iestādes

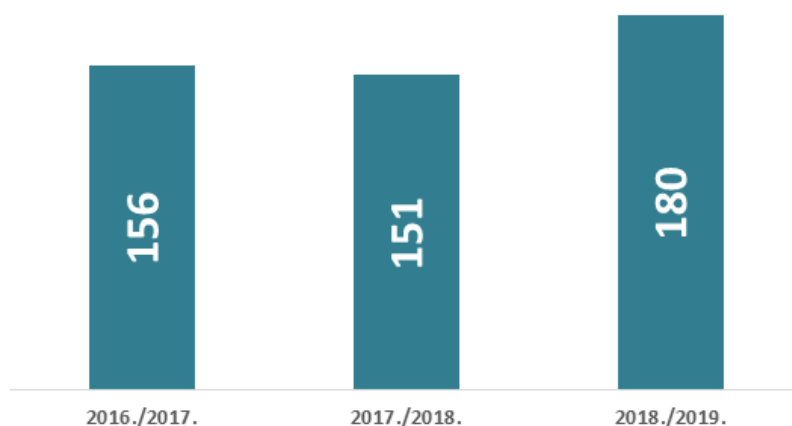
- Mērsraga PII „Dārta” īsteno divas programmas: pirmsskolas izglītības programmu, piecgadīgo un sešgadīgo bērnu obligātās pirmsskolas izglītības programmu.
- 2018./2019.g. iestādi apmeklēja 60 bērni (t.sk. 22 – piecgadīgie un sešgadīgie).
- Iestādes darbību 2018./2019.m.g. nodrošināja 11 pedagogi, t.sk. logopēds (visi iestādes pedagogi strādā pamatdarbā). Viena pedagoga vecums pārsniedz 60 gadus.
- Ēka kopumā ir labā stāvoklī, ir nepieciešams iekštelpu remonts.
- Rotaļu laukumam ir vecā padomju laika atribūtika, laukums ir nolietojies un tas nav apgaismots.
- Nožogojums apkārt iestādei ir novecojis, tas bojā gan vizuālo tēlu, gan apdraud bērnu drošību.

- Ceļu segums iestādes teritorijā ir nolietots: bedrains, nelīdzens un izdrupis.

Mēsruga vidusskola

- Izglītojamo skaits laika periodā no 2016./2017.m.g. līdz 2018./2019.m.g. skolā nav īpaši mainījies (sk. 7.1. – 4.attēlu).

7.1. – 4.attēls. Izglītojamo skaits Mēsruga vidusskolā, 2016./2017. - 2018./2019.m.g.

Informācijas avots: Mēsruga novada pašvaldības iestādes

- Mēsruga vidusskola nodrošina izglītību šādās programmās: pamatzglītības programma (118 audzēkņi), vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31), speciālās pamatzglītības programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (31), kā arī īsteno interešu izglītības programmas.
- Audzēkņu skaits vidusskolas klasēs (10. - 12.kl.) ir mazs: piemēram, 2017./2018.mācību gadā 12.klasē bija tikai septiņi audzēkņi, kopējais audzēkņu skaits vidusskolas klasēs: 33. 2016./2017.mācību gadā tas bija mazāks: 28, savukārt 2015./2016.mācību gadā – 37.
- Valsts pašlaik finansē vidusskolu pedagogu darba samaksu, ja tajā ir vismaz 33 izglītojamie.¹³
- Mēsruga vidusskolas darbību 2018./2019.m.g. nodrošināja 23 darbinieki (visi iestādes pedagogi strādā pamatdarbā). Divu pedagogu vecums pārsniedz 60 gadus.
- Gandrīz visi pamatskolas absolventi izvēlas mācības turpināt Mēsruga vidusskolā, pārējie turpina mācības citur vai arī dodas strādāt. Savukārt aptuveni 71% no visiem vidusskolas absolventiem turpina mācības augstskolā, 29% dodas strādāt.
- Nākotnē tiek rekomendēts ievērojami palielināt minimālo audzēkņu skaitu tajās vidusskolās, kurās pedagogu darba samaksu finansē valsts. Līdz ar to pastāv augsta iespējamība, ka vidusskolas izglītības pakalpojuma sniegšana Mēsruga vidusskolā pēc 2020.gada, visdrīzāk, būs iespējama tikai tad, ja pedagogu darba apmaksu uzņemsies pašvaldība.¹⁴
- Skolai trūkst cilvēkresursu, tajā skaitā psihologs, skolotāja palīgs un informācijas tehnoloģiju speciālists.
- Skolas stadions ir nepievilcīgs un novecojis, tam ir nepieciešama rekonstrukcija.
- Skolai ir nepieciešama kanalizācijas sistēmas tīrīšana, kā arī aktu zāles atjaunošana.

¹³ MK noteikumi Nr.583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē", 4.3.punkts.

¹⁴ "Skolu tīkla pētījums", Izglītības un zinātnes ministrija, 2017. Pētījums rekomendē pēc 2020.gada saglabāt tikai tās vidusskolas, kuru audzēkņu skaits pārsniedz 150.

Mērsraga Mūzikas un mākslas skola

- Novadā ir viena profesionālās ievirzes izglītības iestāde – Mērsraga Mūzikas un mākslas skola.
 - 2016./2017.m.g. skolā bija 51 izglītojamie, 2017./2018.m.g. 53, 2018./2019.m.g. – 55 izglītojamie.
 - Mērsraga Mūzikas un mākslas skola mācības nodrošina šādās programmās:
 - Mākslas programma: vizuāli plastiskā māksla;
 - Mūzikas programmas: taustiņinstrumenti – klavierspēle, stīgu instrumenti – ģitāras spēle, pūšaminstrumenti – flautas spēle, vokālā mūzika – kora klase.
 - Interesu izglītības programmas: vizuāli plastiskā māksla, vokāli instrumentālais ansamblis, koks – praktiskās dzīves materiāls.
 - 2018./2019. mācību gadā Mērsraga Mūzikas un mākslas skolā mūzikas programmu apgūst 35 izglītojamie, mākslas programmu – 20.
 - 2018./2019. m.g. Mērsraga Mūzikas un mākslas skolā strādā astoņi pedagogi, no tiem divi pedagogi mākslas nodaļā, pieci pedagogi mūzikas nodaļā un viens pedagogs piesaistīts kā interešu izglītības programmas pedagogs.
- Skolā trūkst viens flautas spēles pedagogs un viens vizuāli plastiskās mākslas pedagogs. Visiem pedagogiem būtu nepieciešami profesionālās pilnveides kursi darbam ar datoru.
 - Mērsraga Mūzikas un mākslas skolas ēkā nepieciešams atdalīt klavierspēles klasi no aktu zāles, kā arī uzlabot skaņu izolāciju.
 - Mūzikas teorijas telpas grīda ir nolietojusies un tā ir ļoti sliktā stāvoklī, nepieciešams veikt grīdas rekonstrukciju.
 - Skolai ir nepietiekama materiāltehniskā bāze, trūkst saliekamu, pārvietojamu podestu izglītojamo kora nodarbībām un koncertiem. Trūkst telpa, kura būtu atbilstoši ugunsdrošības un elektrodrošības prasībām, lai novietotu keramikas krāsni.
 - Izglītības iestādē mēbeles ir ļoti sliktā stāvoklī, tās ir nepieciešams atjaunot.

7.2. Veselības aprūpe

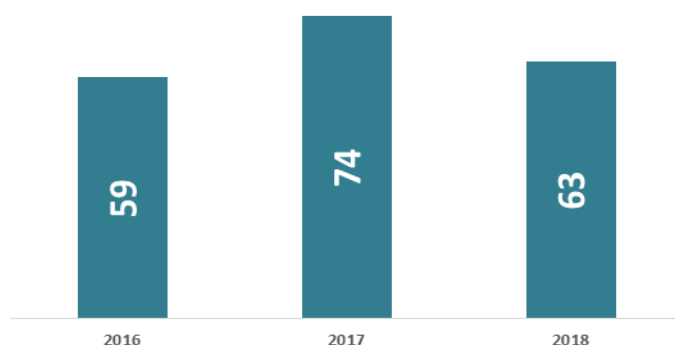
- Mērsraga novadā ir pieejama primārā veselības aprūpe, kā arī tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība. Tuvākās brigādes atrodas Talsos un Tukumā, kā arī Rīgā.
- Sekundārās un terciārās veselības aprūpes pakalpojumi ir pieejami tuvākajās (kaimiņu) pašvaldībās – Talsos, Tukumā, kā arī Rīgā.
- Mērsraga novadā, saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem, ir reģistrētas trīs ārstniecības iestādes, kas novada iedzīvotājiem sniedz veselības aprūpes pakalpojumus:
 - Divas ģimenes ārstu prakses;
 - Viena zobārstniecības ārstu prakse.
- Veselības aprūpi 2017.gadā novadā nodrošināja divi ārsti.
- Saskaņā ar Slimību profilakses un kontroles centra datiem, Mērsraga novadā 2017.gadā ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz 1 iedzīvotāju bija 4,1. Latvijā vidēji uz 1 iedzīvotāju 2017.gadā bija ir 6,1 ambulatorie apmeklējumi gadā. Šo salīdzinoši zemo rādītāju, visdrīzāk, izraisa tas, ka novada iedzīvotāji daudzos gadījumos vēršas pēc medicīniskās palīdzības vietās ārpus novada, kur tiek nodrošināts plašāks pakalpojumu klāsts, piemēram, Talsos, Tukumā vai Rīgā.

7.3. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi

Sociālais dienests

- Sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību novadā sniedz Mērsraga novada pašvaldības iestāde – Sociālais dienests, kas 19.08.2011. ir reģistrēts Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- 2019.gadā Mērsraga novada Sociālajā dienestā strādāja četri darbinieki, no tiem divi sociālā darba speciālisti. Sociālā darba speciālistu skaits ir pietiekams, jo uz 1 000 iedzīvotājiem jābūt vienam speciālistam.
- Laika periodā no 2016.gada līdz 2018.gadam pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits ir nedaudz, par 6,3% palielinājies (sk. 7.3. – 1.attēlu).

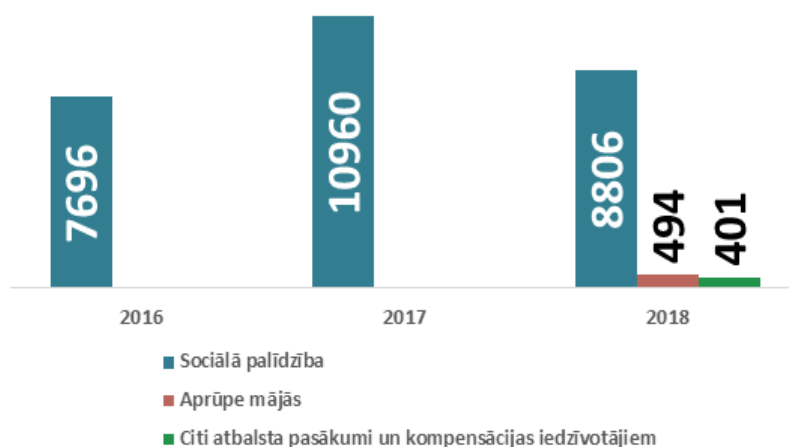
7.3. – 1.attēls. Pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits Mērsraga novadā (2016. – 2018.)

Informācijas avoti: Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2016. – 2018., Mērsraga novada Sociālā dienesta sniegtā informācija

- Sociālās palīdzības apjoms 2018.gadā, salīdzinājumā ar 2016.gadu, ir palielinājies par 20,7% (sk. 7.3. – 2.attēlu).

7.3. – 2.attēls. Sociālās palīdzības un pakalpojumu apjoms (EUR) Mērsraga novadā (2016. – 2018.)

Informācijas avoti: Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2016. – 2018., Mērsraga novada Sociālā dienesta sniegtā informācija

- Sociālā dienesta telpas, t.sk. labierīcības un ārtelpa nav pilnībā pielāgotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- Sociālā dienesta ēkas jumts un fasāde ir sliktā stāvoklī.
- Mērsraga novadā trūkst mobilās brigādes, kura sniegtu sociālos pakalpojumus iespējami tuvu klientam.
- Mērsraga pagastā sociāli atstumtajām grupām, bāreņiem, no ieslodzījuma atbrīvotajiem trūkst mājokļu par pieņemamu cenu.
- Mērsraga vidusskolā nav sociālo pedagogu, taču ir viens psihologs. Sociālā dienesta rīcībā ir viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem.
- Sociālā dienesta telpās pēcpusdienās darbojas dienas centrs bērniem, jauniešiem un citām iedzīvotāju grupām brīvā laika pavadīšanai.

Bāriņtiesa

- Mērsraga novada administratīvajā teritorijā darbojas aizbildnības un aizgādības iestāde – Mērsraga novada bāriņtiesa.
- Laika periodā no 2016. līdz 2018.gadam aizbildnībā (ārpusģimenes aprūpē) esošo bērnu skaits ir palicis nemainīgs (sk. 7.3. – 1.tabulu).

7.3. – 1.tabula. Mērsraga novada bāriņtiesas darba statistika (2016. – 2018.)

	2016	2017	2018
Aizbildnībā (ārpusģimenes aprūpē) esošo bērnu skaits kopā	5	5	5
Aizgādībā esošas personas (kopā)	6	6	5
Iecelti aizgādņi	6	6	0
Bērnu skaits, kuri ievietoti ārpusģimenes aprūpes iestādēs	0	0	0
Lēmumi par nepilngadīgo mantisko interešu nodrošināšanu vai aizstāvību	1	1	0
Kopā pieņemti lēmumi	9	13	6
Veiktie apliecinājumi un citas Bāriņtiesu likumā noteiktās darbības	137	131	57

Informācijas avots: Mērsraga novada bāriņtiesa

- Pieņemto lēmumu skaits laika periodā no 2016. līdz 2018.gadam samazinājās par 33,3%.

Dzimtsarakstu nodaļa

- Mērsraga novadā darbojas Dzimtsarakstu nodaļa, kas reģistrē laulības, dzimušos un mirušos (sk. 7.3. – 2.tabulu).

7.3. – 1.tabula. Mērsraga novada Dzimtsarakstu nodaļas darba statistika (2016. – 2018.)

	2016	2017	2018
Reģistrēti dzimušie	15	10	8
Reģistrēti mirušie	9	9	15
Reģistrētas laulības	1	6	2
Pēc pieprasījuma izsniegtas atkārtotas dzimšanas, miršanas vai laulības apliecības	5	7	6
Pēc pieprasījuma izsniegtas izziņas no civilstāvokļa aktu reģistriem	2	2	2

Informācijas avots: Mērsraga novada Dzimtsarakstu nodaļa

8. Kultūra, sports, tūrisms un aktīvā atpūta

8.1. Kultūras pasākumu norises vietas

- Mēsrāga novadā ir trīs kultūras iestādes, kas tiek finansētas no pašvaldības budžeta: Mēsrāga tautas nams, Mēsrāga bibliotēka un Upesgrīvas Saieta nams. Novadā arī atrodas privāts muzejs.

Tautas nams un Saieta nams

- Kopš 2017.gada apmeklētāju skaits Mēsrāga novada tautas/saieta namos ir nedaudz, par 1,35% palielinājies (sk. 8.1. – 1. attēlu).

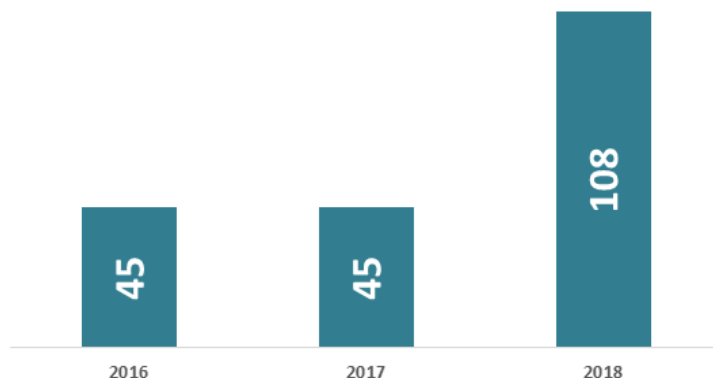
8.1. – 1.attēls. Mēsrāga tautas nama un Upesgrīvas Saieta nama apmeklētāju skaits (2016. – 2018.)

Informācijas avots: Mēsrāga novada kultūras iestādes

- Pašdarbības kolektīvu dalībnieku skaits laika posmā no 2016. līdz 2018.gadam ir palielinājies par 58,3% (sk. 8.1. – 2.attēlu).

8.1. – 2.attēls. Mēsrāga novada amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits (2016. – 2018.)

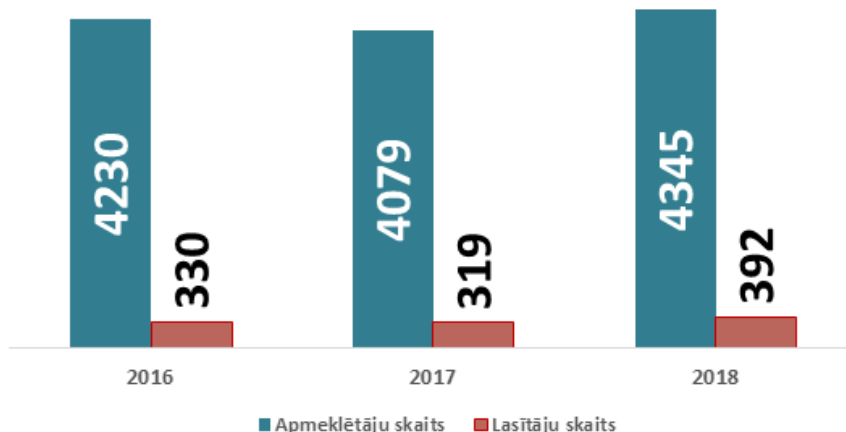
Informācijas avots: Mēsrāga novada kultūras iestādes

- **Mērsraga tautas nams** darbību uzsācis 1961.gadā. Ēkā atrodas bibliotēka, pašvaldības policija un tautas nams. Tajā ir skatītāju zāle ar 250 vietām un balkonu, semināru zāle ar 30 sēdvietām. Vasaras sezonas pasākumu apmeklētāju rīcībā ir 2007.gadā uzbūvēta brīvdabas estrāde – Jēgerleja, kas rekonstruēta 2018.gadā
- **Upesgrīvas Saieta nama** ēka ir Mērsraga novada pašvaldības īpašums, kas atjaunots un atvērts 2013.gada 21.oktobrī. Saieta namā atrodas interneta publiskās pieejas punkts, šeit notiek kultūras pasākumi, notiek interešu grupu nodarbības un izstādes.
- Mērsraga tautas namam ir nepieciešama skatuves un skatuves kāpņu rekonstrukcija, tā nav praktiska un tā ir grūti pielietojama deju telpa un dziedātāju vajadzībām.
- Upesgrīvas Saieta namam trūkst apjūmtas āra terases un noliktavas. Teritorija nav pietiekami labiekārtota.

Bibliotēka

- Mērsraga novadā ir viena bibliotēka – Mērsraga bibliotēka.
- Novada bibliotēka nodrošina lietotājiem pieeju bibliotēkas krājumiem, datu bāzēm un interneta resursiem, kā arī veic maksas pakalpojumus (dokumentu kopēšana, printēšana un skenēšana).
- Laika posmā no 2016. līdz 2018.gadam lasītāju skaits Mērsraga bibliotēkā ir palielinājies par 15,8%, nedaudz (par 2,6%) ir palielinājies arī apmeklētāju skaits (sk. 8.1. – 3.attēlu).

8.1. – 3.attēls. Mērsraga bibliotēkas apmeklējumu un lasītāju skaits (2016. – 2018.)

Informācijas avots: Mērsraga bibliotēka

- Mērsraga bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Mērsraga Tautas namu un Mērsraga novada pašvaldības policiju.
- Bibliotēka atrodas vienā telpā, kuras platība ir 42 m². Nav atsevišķas telpas datorlietotājiem, grāmatu fondam, lasītavai, trūkst vietas izstāžu izvietojumam. Iestādei būtu nepieciešamas tādas lietas kā datori lietotājiem, krēsli apmeklētājiem un rotaļu stūrītis bērniem.
- Bibliotēkai trūkst datu ievades speciālista.

Muzejs

- Mērsraga novadā kopš 2000.gada septembra darbojas privāts muzejs "Saieta Nams". Muzejs atrodas vecākajā Mērsraga mājā, kas ir celta 1811.gadā.
- Muzejā var iepazīties ar Mērsraga un tā apkārtnes sadzīvi 19.gs beigās – 20.gs sākumā. Liela nozīme muzeja ekspozīcijā ir pievērsta senajām latviešu rakstu/īpašuma un maģiskajām zīmēm.
- Muzejs nav akreditēts.

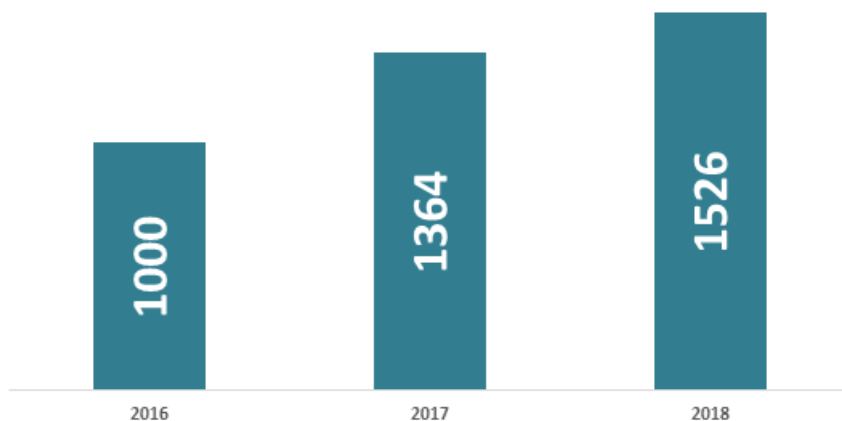
8.2. Sporta un brīvā laika aktivitātes

- Ar sporta aktivitātēm pašvaldībā var nodarboties Mērsraga vidusskolas galvenajā sporta bāzē, kur atrodas futbola, basketbola un āra hokeja laukumi, kā arī Mērsraga vidusskolas sporta zālē.
- Novada iedzīvotāji var nodarboties ar basketbolu, florbolu, futbolu/minifutbolu, volejbolu (vasarā pludmales volejbols stadionā), galda tenisu, aerobiku un smagatlētiku, u.c.
- Novada mērogā tiek organizētas regulāras meistarsacīkstes šautriņu mešanā, galda tenisā, dambretē, šahā.
- Tradicionāls sporta notikums ir Mērsraga ostas pārvaldes kausa izcīņa pludmales futbolā.
- Novada iedzīvotāji izmanto apkārtējo pašvaldību sporta infrastruktūru un piedāvātās sporta nodarbības, tai skaitā spēlējot hokeju Tukuma un Talsu ledus hallēs, nodarbojoties ar fitnesu, jogu un aerobiku Tukuma sporta centrā, u.c.
- Iekštelpu sporta infrastruktūra novadā ir labā tehniskajā stāvoklī, bet āra sporta infrastruktūras (stadioni, basketbola laukumi) tehniskais stāvoklis nav pietiekami labs.

8.3. Aktīvā atpūta un tūrisms

- Tūrisma piedāvājums Mērsraga novadā vērsts uz dabas un kultūrvēsturisku objektu apmeklēšanu, kā arī aktīvo atpūtu.
- Novadā darbojas Mērsraga Informācijas centrs.
- Nozīmīgākie tūrisma piesaistes objekti novadā ir:
 - Mērsraga bāka un tās apkārtnē ar akmeņaino Mērsraga zemes ragu;
 - Mērsraga – Upesgrīvas pludmale;
 - Engures ezers;
 - Muzejs "Saieta nams";
 - Mērsraga ostas ziemeļu mols;
 - Zvejnieka skulptūra "Oskars";
 - Mērsraga baznīcas;
 - Estrāde "Jēgerleja";
 - Svētmeitas akmens;
 - Skatu torņi;
 - Izbraucieni ar jahtu "Palsa".
- Novadā ir viena oficiālā peldvieta Mērsraga pludmalē, taču vasarā liels skaits peldvietu atpūšas visā pludmalē, tai skaitā vietās, kuras nav labiekārtotas.
- Novadā ir izveidoti trīs bērnu rotaļu laukumi, visi atrodas Mērsragā.
- Mērsraga novadā tiek uzskaitīti tikai tie apmeklētāji, kuri ienāk Mērsraga Informācijas centrā (sk. 8.3. – 1.attēlu).

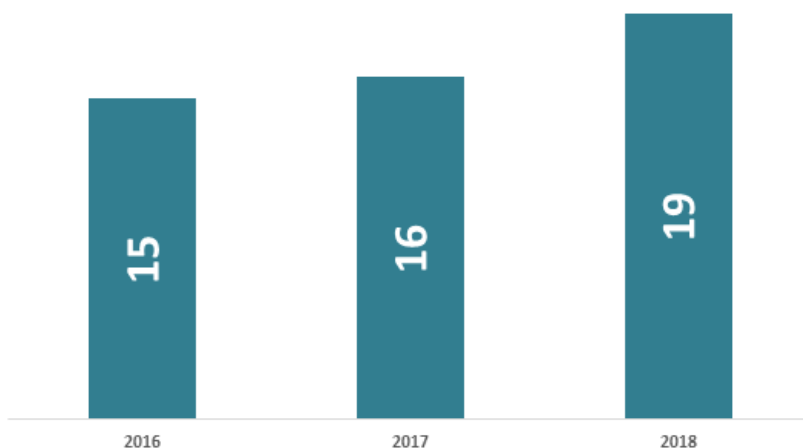
8.3. – 1.attēls. Tūrisma informācijas centra reģistrēto apmeklētāju skaits Mēsruga novada apskates un aktīvās atpūtas objektos (2016. – 2018.)

Informācijas avots: Mēsruga Informācijas centrs

- Laika periodā no 2016.gada līdz 2018.gadam naktsmītņu skaits novadā ir pieaudzis (sk. 8.3. – 2.attēlu).

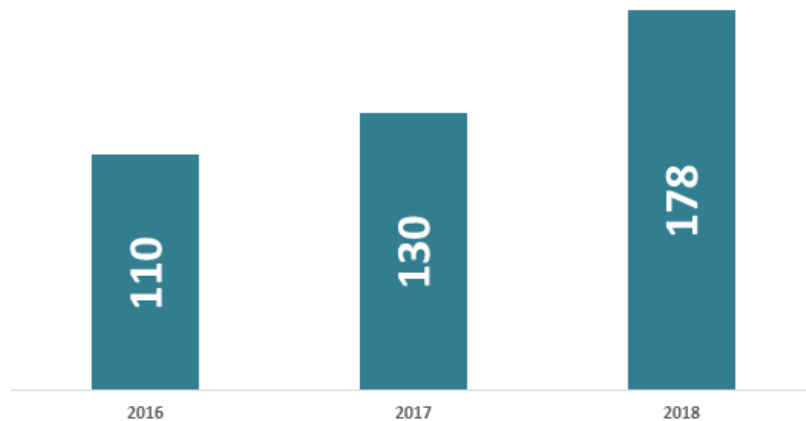
8.3. – 2.attēls. Naktsmītņu skaits Mēsruga novadā (2016. – 2018.)

Informācijas avots: Mēsruga Informācijas centrs

- Gultas vietu skaits novada naktsmītnēs laika periodā no 2016.gada līdz 2018.gadam ir palielinājies par 38,2% (sk. 8.3. – 3.attēlu).

8.3. – 3.attēls. Gultas vietu skaits Mēsruga novada naktsmītnēs (2016. - 2018.)

Informācijas avots: Mēsruga Informācijas centrs

- Mēsruga pludmale – viens no populārākajiem apmeklējumu objektiem – nav pietiekami labi pieejama, t.sk. autostāvvietu trūkuma dēļ.
- Mēsruga ciema centrālajā daļā trūkst publiski pieejamas, labiekārtotas pludmales.
- Upesgrīvā pludmale nav labiekārtota.
- Mēsruga centrā esošo rotaļu laukumu šķērso gājēji pa ceļam uz veikalu. Rotaļu laukumā nav norādes par to, ka šeit nevajadzētu smēķēt un lietot alkoholu.
- Novadā netiek veikta uzskaitē par apmeklētāju skaitu novada apskates objektos, netiek veikta arī uzskaitē par kopējo nakšņojošo tūristu skaitu.
- Populārākajos starptautiskā tūrisma pakalpojumu tiešsaistes resursos vairums novadā esošo naktsmītnu nav pārstāvētas: *Booking.com* informē par astoņām naktsmājām, *Tripadvisor.com* par divām naktsmājām, bet *airbnb.com* tikai par vienām naktsmājām.
- Novadā ir nepietiekošs norādes zīmju skaits, kas, piemēram, norādītu ceļu uz jūru un dabas takām, šīs zīmes tiek veidotas atšķirīgos formātos, kas apgrūtina to atpazīšanu.
- Mēsruga novadā trūkst akreditētu muzeju.

9. Publiskā pārvalde

9.1. Novada pašvaldības struktūra un funkcijas

- Mērsraga novads pašreizējās teritoriālās robežās izveidots 2011.gadā, Mērsraga pagastam izstājoties no 2008.gadā izveidotā Rojas novada.
- Mērsraga novada pašvaldības darbu regulē 19.05.1994. likums „Par pašvaldībām” un 18.01.2011. apstiprinātie saistošie noteikumi Nr.1. „Mērsraga novada pašvaldības nolikums” (ar grozījumiem).
- Pašreizējais novada domes sastāvs ir ievēlēts 2017.gada pašvaldību vēlēšanās un sastāv no 9 deputātiem.
- Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, novada dome ir izveidojusi trīs komitejas, kā arī 12 komisijas, pēdējās iesaistot ne tikai deputātus bet arī citus novada iedzīvotājus.
- Novadam ir izstrādāts teritorijas plānojums ar darbības termiņu no 2011. līdz 2023.gadam.
- Pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja trīs kapitālsabiedrībās: SIA “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “Piejūra””, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” un SIA “Mērsraga Ūdens”.
- Pašvaldība ir dalībnieks šādās biedrībās:
 - “Latvijas Pašvaldību savienība”;
 - “Pašvaldību izpilddirektoru asociācija”;
 - “Biedrība Talsu rajona partnerība”;
 - “Piekrastes pašvaldību apvienība”;
 - “Kurzemes plānošanas reģions”.
- Pašvaldības administrācijā trūkst darbinieku, t.sk. ekonomists-finansists, sabiedrisko attiecību speciālists, attīstības plānošanas speciālists.

9.2. Drošība

- Kārtību, kāda jāievēro novada teritorijā, nosaka 2011.gada 20.aprīlī pieņemtie pašvaldības saistošie noteikumi Nr.13. „Mērsraga novada teritorijas, dzīvojamo, sabiedrisko, ražošanas ēku, un citu būvju uzturēšanas un sabiedriskās kārtības noteikumi” ar grozījumiem.
- Sabiedriskās kārtības nodrošināšanai un iedzīvotāju drošībai izveidota Mērsraga novada pašvaldības policija.
- Novada pašvaldības policijas aktivitāšu skaits laika posmā no 2016. līdz 2018.gadam būtiski samazinājās (sk. 9.2. - 1.attēlu).

9.2. – 1.attēls. Mēsruga novada pašvaldības policijas aktivitātes (2016. – 2018.)

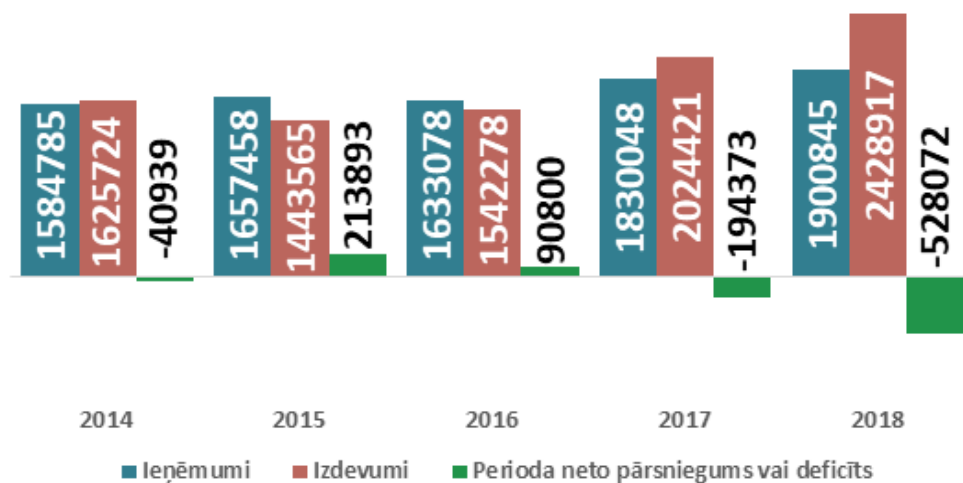
Informācijas avots: Mēsruga novada pašvaldības policija

- Novadā ir Brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienība.

9.3. Mēsruga novada pašvaldības budžets

- Mēsruga novada pašvaldība budžetu sastāda vienam saimnieciskajam gadam, t.i., laika periodam no 1.janvāra līdz 31.decembrim.
- Mēsruga novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta:
- Pamatbudžets ir galvenā budžeta sastāvdaļa, kas ietver visus pašvaldības ieņēmumus vispārējo izdevumu segšanai un tie nav iezīmēti īpašiem mērķiem. Tikai uz pamatbudžetu attiecas pašvaldības aizņēmumi, galvojumi un citas saistības.
- Speciālais budžets ietver apropriācijas īpašiem mērķiem, izņemot dāvinājumus un ziedojumus.
- Mēsruga novada pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi laika posmā no 2014. līdz 2018.gadam ir svārstījušies, kopumā vērojama ieņēmumu pieauguma tendence (sk. 9.3. – 1.attēlu).

9.3. – 1.attēls. Kopējie Mēsruga novada pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi (2014. – 2018.) (EUR)

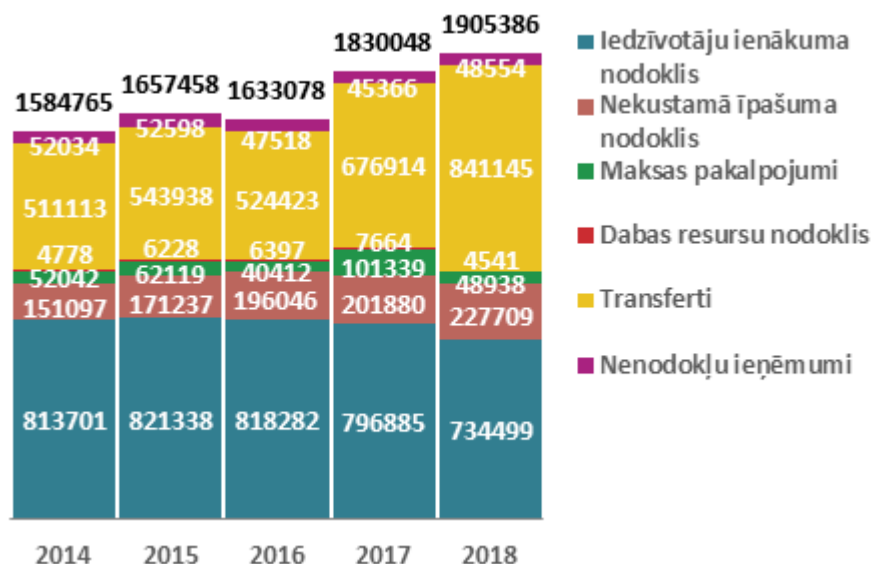

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati par darbības finansiālajiem rezultātiem

Budžeta ieņēmumi

- Nozīmīgākie Mēsrāga novada pašvaldības ieņēmumu avoti ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis (43 - 51% no kopējiem ieņēmumiem), nekustamā īpašuma nodoklis (9,5 - 12%) un transferti (32 - 44%).
- Laika posmā no 2014. līdz 2018.gadam no 9,5 līdz 12% ir pieaugusi nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu daļa kopējos pašvaldības ieņēmumos. Pakāpeniski palielinās transfertu nozīme (sk. 9.3. - 2.attēlu).

9.3. – 2.attēls. Mēsrāga novada pašvaldības budžeta ieņēmumu struktūra (2014. – 2018.) (EUR)

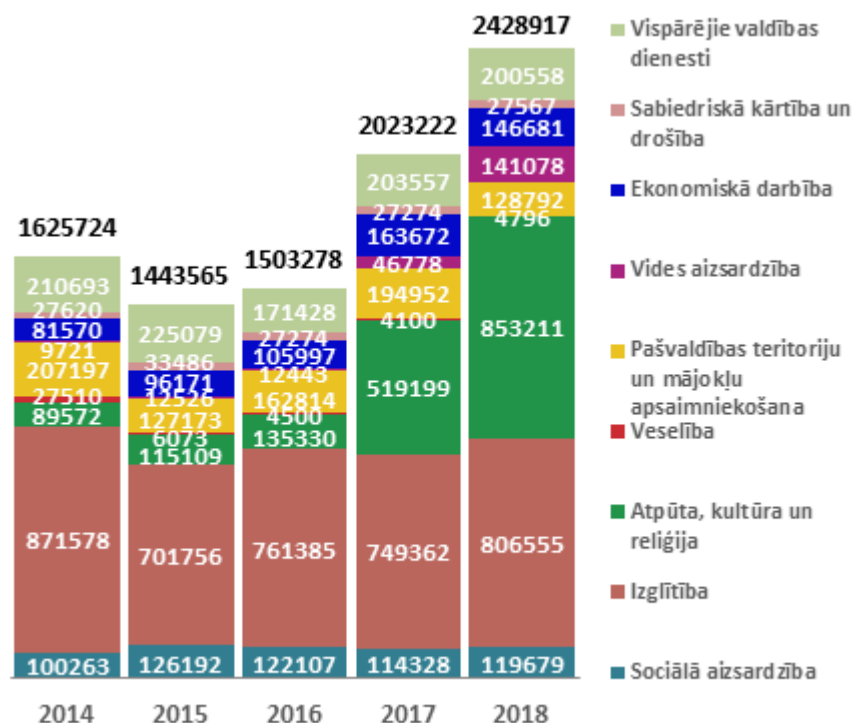

Informācijas avots: Mēsrāga novada pašvaldības gada pārskati

Budžeta izdevumi

- Aptuveni trešā daļa no Mēsrāga novada budžeta izdevumiem tiek veltīti izglītības jomai, tomēr budžeta izdevumi šai jomai ir samazinājušies. Ja 2014.gadā tie bija 53% tad 2018.gadā jau 33% (sk. 9.3. - 3.attēlu).

9.3. – 3.attēls. Mērsraga novada budžeta izdevumi dalījumā pa jomām (2014. – 2018.) (EUR)

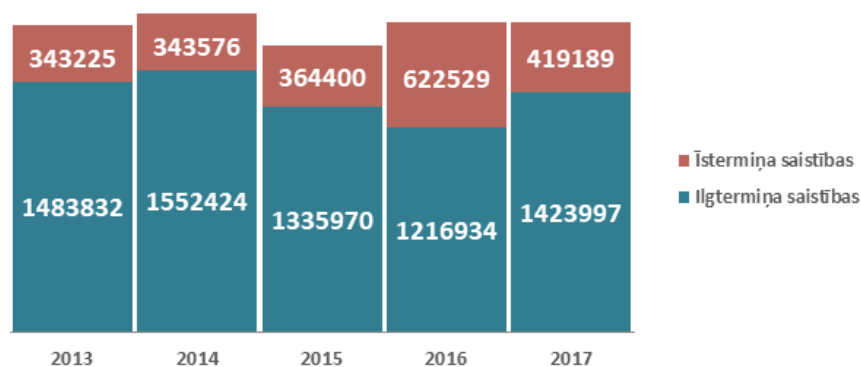
Informācijas avots: Mērsraga novada pašvaldība

- Otra pēc izdevumu apjoma nozīmīgākā joma (10 - 13%) ir valdības dienesti. Salīdzinot 2018.gadu ar 2014.gadu, par 30% ir palielinājušies izdevumi atpūtas, kultūras un reliģijas jomai.

Budžeta saistības

- 2017.gada sākumā Mērsraga novadam bija 27 aizņēmumi Valsts kasē. Aizņēmumi ņemti pašvaldībai piederošo infrastruktūras objektu – izglītības, kultūras un sporta iestāžu, komunikāciju tīklu un ielu rekonstrukcijai un izbūvei.
- Ilgtermiņa saistību apjoms laika posmā no 2013. līdz 2017.gadam ir palicis nemainīgs (sk. 9.3. – 4.attēlu).

9.3. – 4.attēls. Mērsraga novada pašvaldības saistību apjoms (2013. – 2017.gads) (EUR)

Informācijas avots: Valsts kase, pārskats par aizņēmumiem

9.4. Atbalstītie investīciju projekti

- 2016.-2018.gadā novada pašvaldība īstenojusi vai turpina īstenot astoņus investīciju projektus:

9.4. – 1.tabula. Mērsraga novada pašvaldības investīciju projekti (2016. – 2018.)

Nosaukums	Finansējuma avots	Izmaksas (EUR)
Gājēju celiņa uz jūru izveidošana Mērsraga pludmalē	EJZF	11 432,06
Pasākumi Upesgrīvas Saieta nama infrastruktūras uzlabošanai	EJZF	16 915,93
Vides resursu vairošana Engures ezerā	EJZF	153 290,87
Aprikojuma iegāde Mērsraga novada Tautas nama kultūras pasākumu nodrošināšanai	ELFLA	17 290
Mērsraga novada brīvdabas estrādes „Jēgerleja” pārbūve	SAM 5.5.1.	176 882,69 (plašāks vairāku pašvaldību projekts)
Dažādu Rīgas jūras līča piekrastes biotopu apsaimniekošana atbilstoši sabiedrības un dabas aizsardzības interesēm Mērsraga novadā	Latvijas Vides aizsardzības fonds	48 041,43
Gājēju laipas uz jūru izveidošana Upesgrīvas pagastā	Latvijas Vides aizsardzības fonds	7 934,09
Slimību profilakses un kontroles centra organizēti vietēja mēroga pasākumi sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei 14 pašvaldībās	SAM 9.2.4.2.	Aktivitātes Mērsraga novadā ir neliela daļa no visa projekta

9.5. Dialogs ar sabiedrību

- 2017.gada 3.jūnija pašvaldību vēlēšanās Mērsraga novadā piedalījās 60,54% vēlētāju, kas ir vairāk, nekā vidēji Latvijā (50,39%).
- Pašvaldība nodrošina sabiedrības informēšanu par savu darbību un aktuālajiem notikumiem pašvaldībā, ievieojot informāciju pašvaldības mājas lapā internetā, vietnē www.mersrags.lv, kā arī ikmēneša bezmaksas pašvaldības izdevumā „Mērsraga Avīze”.
- Mērsraga novada pašvaldībai ir savs *Twitter* kots ar 1 227 sekotājiem, kurā tā aktīvi publicē jaunumus.
- Iedzīvotāji var piedalīties visās Mērsraga novada pašvaldības sēdēs, kas pēc nolikuma notiek katrā mēneša trešajā otrdienā plkst. 16:00.
- Mērsraga novada pašvaldībā, tūrisma informācijas centrā, tautas namā ir izvietotas pastkastītes iedzīvotāju aptaujām, kā arī ierosinājumiem un sūdzībām. Mājaslapā ir iespēja iesūtīt jautājumus.
- Divas reizes gadā tiek organizētas iestāžu vadītāju, deputātu tikšanās ar iedzīvotājiem.
- Pašvaldība līdzdarbojas biedrībā „Talsu rajona partnerība”, kuras galvenā darbības prioritāte ir sekmēt iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu.

9.6. Biedrības un nodibinājumi

- Mērsraga novadā darbojas 14 biedrības, divas draudzes (Mērsraga Baptistu draudze un Mērsraga evaņģēliski luteriskā draudze), viens nodibinājums (Sporta makšķerēšanas un atpūtas atbalsta fonds "Mērsrags").
- Biedrību darbības mērķi ir ļoti daudzveidīgi - novadā darbojas sporta (piem. "Futbola klubs Mērsrags"), medību (piem. "Mednieku klubs Mērsrags"), izglītības (piem. "Izglītībai Mērsragā"), pensionāru (piem. "Mērsraga novada pensionāru biedrība "Baltā bura", "Kaija") un citas biedrības.

SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Atrodas pie Rīgas jūras līča. • Novadā atrodas Mērsraga osta, kas veiksmīgi attīstās kā reģionālas nozīmes kravu pārvadājumu mezgla punkts. • Lielāko daļu novada klāj neskarta un maz skarta dabas teritorija. • Pievilcīga ainava, kas rada labas iespējas piesaistīt tūristus un atpūtniekus. • Attīstās uzņēmumi, kuri nodarbojas ar kravu pārkraušanu un pārvadājumiem. • Lielākās apdzīvotās vietas šķērso autoceļš P131. • Visā teritorijā pieejami telekomunikāciju pakalpojumi. • Mērsragā izveidota centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma. • Novadā pieejami pamatzglītības pakalpojumi, t.sk. vidējās izglītības pakalpojumi. • Sociālā palīdzība un pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un pieprasījumam. • Nodrošināta ģimenes ārstu pieejamība un neatliekamā medicīniskā palīdzība. • Labs kultūras un amatiermākslas, brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājums. • Laba un konstruktīva sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām.	• Iedzīvotāju skaita samazināšanās. • Zema dzimstība, iedzīvotāju līdz darbaspējas vecumam skaita samazināšanās. • Salīdzinoši augsts bezdarba līmenis. • Vidējā darba samaksa mazāka kā vidēji valstī. • Salīdzinoši zema uzņēmējdarbības aktivitāte. • Neapmierinošs pašvaldības īpašumā esošo ielu un ceļu stāvoklis. • Mērsraga ostas infrastruktūra nav pietiekami pilnveidota, lai nodrošinātu turpmāko ostas attīstību. • Mērsraga notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nenodrošina augstas kvalitātes attīrīšanas pakāpi. • Nav profesionālās un tālākizglītības piedāvājuma. • Tūrisma infrastruktūras trūkums kavē tūrisma attīstību. • Finanšu līdzekļu trūkums.
Iespējas	Draudi
• Veidot kvalitatīvu, drošu un pievilcīgu dzīves vidi iedzīvotājiem. • Attīstīt Mērsraga ostu, t.sk. radot iespēju šeit ienākt kuģiem ar lielāku iegrimi, kā arī attīstot jahtu ostu. • Attīstīt uzņēmējdarbību, tai skaitā, veidot uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūru un sistēmu. • Stimulēt investīciju piesaisti novada sociālekonomiskai attīstībai. • Paaugstināt esošo mājokļu kvalitāti, tos modernizējot, veicināt jaunu, pieejamu un kvalitatīvu mājokļu būvniecību un apsaimniekošanu. • Veicināt sadarbību ar privāto sektoru brīvo teritoriju aktīvākai izmantošanai saimnieciskajā darbībā, realizējot kopīgus attīstības projektus.	• Dabas vērtību noplicināšana intensīvas saimnieciskās darbības, t.sk. tūrisma attīstības rezultātā. • Iedzīvotāju skaita samazināšanās un demogrāfiskās slodzes līmeņa pieaugums. • Darbaspēka aizplūšana uz galvaspilsētu un ārvalstīm. • Aizvien stingrāki saimnieciskās darbības ierobežojumi saistībā ar dabas aizsardzības normatīvu prasību izmaiņām. • Valsts pārziņā esošu funkciju deleģēšana pašvaldībai bez papildus finansējuma. • Novadam nelabvēlīgas valsts politikas izmaiņas nodokļu jomā. • Vidējās izglītības posma zudums valsts izglītības reformu rezultātā. • Novadam nelabvēlīgas valsts politikas izmaiņas izglītības, sociālā un veselības aprūpes jomā.

-
• Sakārtot infrastruktūru (ceļi, ielas, iekšpagalmi, komunālā saimniecība).• Pilnveidot sociālo pabalstu un sociālo pakalpojumu kvalitatīvas sniegšanas iespējas.• Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.• Pilnveidot izglītības, mūzikas, mākslas un sporta pakalpojumus.• Attīstīt dabas, kultūras un izglītojošā tūrisma piedāvājumu, infrastruktūru un mārketingu, tai skaitā velomaršrutus, jahtu tūrismu.• Pilnveidot sadarbību ar blakus esošajiem novadiem.• Uzlabot pašvaldības un iedzīvotāju, uzņēmēju savstarpējo dialogu, informācijas iegūšanas iespējas.	• Nepietiekams finansējums valsts infrastruktūras pilnveidošanai (maģistrālie autoceļi).• Nepietiekami kontrolēta būvniecība, kuras rezultātā tiek ierobežota publiskā piekļuve rekreācijas resursiem, mazinot novada kā rekreācijas vietas pievilcību.• Neatrisinātas valsts un reģionālās sociālās un ekonomiskās problēmas, kas rada tautsaimniecības attīstības nestabilitāti un iedzīvotāju neapmierinātību.
-